

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 128.
1939. június 10., szombat,

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad

„Egység és kitartás!”

Ófelsége II. Carol király ünnepi szózata az ország ifjuságához a fényes restaurációs ünnepségek napján. — Tizenötezer Strajer vonult fel az Uralkodó és a külföldi előkelőségek előtt

Armand Calinescu kormányelnök üdvözlő beszéde

Bucurestiből jelentik: Az ország minden részéből érkezett jelentések szerint a restauráció kilencedik évfordulója az eddigieket messze felülmúló fényvel, pompával és lelkesedés között zajlott le. Bucurestiből kezdve le egészen a legkisebb faluig egyesültek tegnap az emberek az Uralkodó ünneplésében, aki sokszor adta tanujelét fejedelmi elhivatottságának és rátermettségének és a válság óráiban bizonyította be, mennyire talpig férfi, milyen kiváló diplomata és mennyire tökéletes kormányzója egy 20 milliós népnek. A szeretetet, amelynek 9 éve szakadatlan tanujelét adta a király, a nép minden év június 8-án hasonló szeretettel viszonozza. A rajongó tisztelet, dinasztikus hűség és nagyrabecsülés, amelyet Nagyrománia népe érez uralkodója iránt, nem ismer választ. A föld egyszerű népe és a városok fiai június 8-án egy nagy és szent érzésben egyesültek és ez az érzés minden oldalról, minden égtájról és a szélrózsa minden irányából egyetlen ember felé sugárzik: II. Carol király felé, a nép atyja felé, aki kilenc év óta hirtelen kormányozza az ország hajóját és akinek minden gondolatát és minden cselekedetét egyetlen érzés irányítja: az ország jólétének, fejlődésének elősegítése, kulturális és gazdasági színvonalának emelése és a sok megpróbáltatáson átment nép sorsának megjavítása. Az a lelkesedés, a szeretetnek az az imponzans és minden mértéket meghaladó megnyilvánulása, amellyel Románia népe tegnap uralkodóját ünneplte, örömmel és megelégedéssel tölthetik el a királyt.

A restauráció évfordulójának nagyszabású ünnepségei Bucu. esztiben

Csütörtök délelőtt az ANEF grandiózus pályán tartották meg a strajer-ifjuság ünnepét. A stadion az utolsó helvig megtelt és a közönség, mely egy nappal előbb nagy lelkesedéssel ünneplte Ófelsége II. Carol királyt a parlamentbe való hevonalása alkalmával, méltó módon ünneplte tegnap a restauráció kilencedik évfordulóját. A stadion tribünjeit a nemzeti színű zászlók ezrei díszítették.

Mihaj nagyvajda Sidorovici Teofil parancsnok kíséretében érkezett a stadionba, ahol több, mint 15 ezer strajer és megszámlálhatatlan főnyi közönség ünneplte leirhatatlan lelkesedéssel Mihaj gyulafehérvári nagyvajdát, aki Sidorovici társaságában szemlélt tartott a strajer-fiúk és leányok csapatai felett. Ezután Sidorovici beszédet tartott. A „Nagy Strajer”, Ófelsége megjelenése alkalmával a közönség s az ifjuság „Éljen a király!” kiáltásban tört ki, a zenekarok a királyhimnuszot játszották és Ófelsége így válaszolt: „Sanatate!” Ófelsége II. Carol király, Calinescu miniszterelnök és Sidorovici főparancsnok kíséretében elvonult a strajer-egységek előtt, amelyek minden egyes alkalomkor „Sanatate!” kiáltásban törttek ki.

Az Uralkodó szózata az ifjusághoz

Az uralkodó és kísérete ezután visszavonult a királyi páholyba, majd pedig Siopron, a hadsereg és a strajerek püspöke, istentiszteletet tartott. Az istentiszteletet a király és kísérete, valamint az összes jelenlévők térdenállva hallgatták végig. Ezt követte a nemzeti lobogó felvonása, majd pedig Ófelsége beszédet tartott a fehéringes

hadseregnek ünnepi díszben felvonult tagjaihoz: — Strajerek! Szavaimat elsősorban hozzátok és parancsnokaitokhoz intézem és az ifjuság mai ünnepnapján a legmelegebb köszönetemet fejezem ki azért a munkáért, amelyet végrehajtottatok. Ennek a munkának a célja az ifju nemzedék fejlesztése és megerősítése volt. Beigazoltatok, hogy jelszavatok: „Munka és hűség az országnak és a királynak” nemcsak üres szó volt hanem olyan parancs, amelyet habozás nélkül és szeretettel teljesítettetek a haza javára.

— Amikor az ifjuság e hatalmas tömegét nézem, szívemet öröm tölti el, mert látom azt az előhaladást, amelyre az ország ifjuságának szempontjából szükség van. Az új élet iskoláit járjátok, ami tulajdonképpen nem is iskola, hanem maga az élet. Mint legyőzhetetlen hadsereg igyekeztek az egészségesebb idők felé. Nemzetünk felemelkedését és megerősödését csak úgy érhetjük el, ha alapos előkészületben részesültek a jövő szempontjából és az a jövő szoros összefüggésben áll az előző nemzedékekkel, akik a holnap polgárai lesznek. Lehetekbe el akarjuk ültetni azt a hitet, hogy minden egyesnek munkájára szükség van és ez az egyesített munka erősíti meg a nemzetet. Megfeszített egyéni munka és törhetetlen hit nélkül nem lehet előrehaladást elérni, miként nem lehet biztos alap nélkül építkezni.

Armand Calinescu miniszterelnök üdvözlő-beszéde

Az ünnepség után Ófelsége II. Carol király villásreggelit adott azon külföldi delegációk tiszteletére, amelyek Románia ifjuságának ünnepén résztvettek. Calinescu miniszterelnök a villásreggelin a következő beszédet mondotta:

— Sire! Az ország uralkodójának trónralépése évfordulóján alkalom nyílt arra, hogy a nép szeretetét, hűségét és érzelmeit kifejezésre juttassa. Nálunk románoknál ez az érzélem mindenkor erős volt, mert ahol az ország és a korona a történelmi idők folyamán annyira egybeforrott, ott ez nem is

— Új élet, új haladás és a jövő Romániájába vetett hit, ezt kell az ország ifjuságának szem előtt tartani. Mi nem felejtiük el és nem kisebbítjük a multat, de reménykedünk a holnap hatalmasabb Romániájában.

— A Straja Tarii az élet iskolája, ahol megtanuljuk a természet erejéből fakadó törvényeket és mindazt amire a napi munkához szükségünk van. A mi hazánk nem ma kezdődött, hanem őseink szereztek azt meg vérrel és nekünk az ő példájukon okulva, mindég előbbre kell haladnunk. Az ifjuságnak kell a tegnap és a ma közötti összeköttetést fenntartani. Mi vagyunk az az életerő, amely őseink erejéből táplálkozik. A strajer szempontjából nincs különbség a nehéz és könnyű idők között, mert csak egy cél áll előtte, ez pedig a hit és a szünet nélküli való munka a haza üdvéért. Jövedv és törhetetlen hit a nemzet jövőjében, ezek azok az elvek, amelyeket szem előtt kell tartatok. A mai ünnepnapon minden strajernek meg kell vizsgálnia a lelkiismeretét, hogy meg állapítsa, vajon tényleg dolgozott-e és hűséggel viseltetett-e a haza iránt.

— E szervezet vezetősége megtanítja a strajereket az élet iskolájára és erkölcsre, de megtanítja a hű állampolgárhoz méltó viselkedésre is. Követni kell tehát a tanításokat akkor is, ha le fogjátok vetni az ifjuság egyenruháját. A strajerség nem abból áll, hogy valaki jelvényt viseljen, hanem e szervezet tagjainak késő öregségükig a strajer erkölcsök szellemében kell élniük. Arról lehet majd megismerni, hogy ki közülünk való, ha az illető tisztességesebb, hűségesebb és szorgalmasabb, mint más. Szívemet öröm tölti el, amikor magam előtt látom azt az utat, amelyet eddig már megtettünk és a jövőt, amely előttünk áll. Ezt a hitet mind-ezüknek örökké meg kell őrizni és ennek a hitnek erősnek kell lennie szeretet hazánk javára.

— A mai szón ünnepnapon számos külföldi ország képviselői is megjelentek és üdvözölték vendégeinket testvériesen és kiáltuk feléjük tiszta szívvel: „Isten hozott!”

— Gondolnunk kell arra a névre is, amit viseltek és tudnotok kell, hogy ti vagytok a jövő őrői, mert ti lesztek az ország valódi őrői. Egészséget!”

Véget nem érő üdviválgásban tört ki a közönség Ófelsége beszédének befejezése után. Az óvációk az uralkodó mellett sokáig tartottak.

lehet másként. Felsőged uralkodásának évfordulója ma különös jelentőséggel bír. A trónralépés első percétől kezdve mindenki érezhette az új korszak megkezdését. A kitűzött cél elérésében való rendíthetetlen mély hit nélkül az eredmény elérhető nem lett volna. Lépésről lépésre kellett megvalósítani céljainkat. Felsőged ma az iskolák tanulóira vehetett pillantást. Az ifjuság mai ünnepélye és az itt látottak nemcsak bennünket töltöttek el örömmel, hanem kiváló külföldi vendégeinket is, akik abban a megtiszteltetésben részesítettek bennünket, hogy erőfeszí-

Ha reuma, skrofula, köszvény, pajzsmirigy és női betegségekben stb. szenved, úgy csináljon egy meleg iszapkúrát

5.900—7.000 leies nagyon mérsékelt áron és teljesen kigyógyul.

Felvilágosítások és mérsékelt áru füzetek kaphatók minden utazási irodában és fürdőhelyen

Grand Hotel Movila és Bailor valamint **Vila Moderna** igazgatóságánál. Telefon 1.

CARMEN-SYLVA, Fekete-tenger. — 50%-os vasuti kedvezmény!

téseinknek tanui legyenek. Mindazok, akik bejárták falvainkat és városainkat, megállapíthatják, hogy a mai fiatalságunknak más a nevelése, más a gondolkodásmódja és más a felfogása, mint a mult nemzedékeinek volt. Ez mindazt igazolja, hogy ez az akció álta-

lánossá vált. Meg kell emlékeznünk a pre-militáris szervezetről, amely nem más, mint a strajer-tevékenység folytatása. Az itt elért eredmények is rendkívül jelentősek. Ez látható azoknál az újaknál, akik belépnek a hadseregbe. Végül pedig Felsőged érdeme az, hogy az ország mai színvonalát elérte. A kulturális otthonok és a szociális szervezetek működése minden reményt felülmúlt. A parlament megnyitása elvitathatatlan eredménye volt az újjászületési folyamatnak és a nemzet egységének, amely minden támogatást megadott, hogy az utóbbi esztendő eredményeit elérhessük. Az új korszak befejeződött. Felsőged büszke lehet az elévált munkára és teljes bizalommal nézhet a jövő elé.

Az aradi restaurációs emlékünnepek

Miként az ország többi városaiban, úgy Aradon is fényes keretek között ünnepelték meg a restauráció kilencedik évfordulóját. Csütörtökön reggel az érdeklődők ezrei özönlöttek el a Gloria-sporttelepet, ahol Mihaiu Viorel görög-keleti lelkes vezető istentiszteletet. A hálaadó istentisztelet után Crişan Ascaniu strajer főparancsnok mondott gondolatokban gazdag beszédet és válaszolt a nap történelmi jelentőségét, majd a strajer-fiúk és strajer-leányok tornamutatóványai következtek. A nagyszerűen végrehajtott tornagyakorlatok szép sikert arattak. Ezután Dabiciu Ioachim és Grau Ernest strajer-parancsnokok vezetésével disz-felvonulást végeztek az aradi iskolák növendékei.

A sportünnepélyen megjelent Georgescu P. Petre tábornok, helyőrségi parancsnok, Stinghe Dumitru ezredes, vármegyei prefektus, Vlad Alexandru tábornok-polgármester, Belan Romulus dr. és Riscutia Moise alezredes-alpolgármesterek, Murgau Liviu rendőr-kapitány, Mihalescu M. huszárezredes, Ludosan Nicolae törvényszéki főelnök, Ionescu S. Petre főügyész, valamint a bírói kar több tagja és a polgári, katonai előkelőségek többi képviselői is.

A rendfenntartást Murgau Liviu rendőr-kapitány személyesen irányította és a kifogástalanul ellátott szolgálat következtében a több ezer főnyi közönség elhelyezése minden akadály nélkül, teljes rendben történt meg.

Délelőtt 11 órakor valamennyi aradi templomban hálaadó istentiszteletet tartottak. A

görög-keleti katedrálisban Vatan Traian főesperes végezte az istentiszteletet fényes papi segédlettel. A katedrálisban megtartott hálaadó istentiszteleten jelen volt Georgescu P. Petre tábornok, helyőrségi parancsnok, Stinghe Dumitru ezredes, vármegyei prefektus, Vlad Alexandru tábornok-polgármester, Ciogorariu Eugen őrnagy, vadászati vezérfelügyelő, valamint az összes köztisztviselők a NUF. egyenruhájában, a bírói kar tagjai, a katonai és polgári előkelőségek és nagyszámú érdeklődő.

Ófelsége II. Carol király hazatérésének évfordulója alkalmából rendezett sportünnepségeket délután fél 5 órakor bonyolították le a Gloria-pályán, ahol közel ötezer főnyi néző jelent meg. A királyhymnusz hangjai vezették be a sportünnepséget, amelynek keretén belül Blaga Nestor tanár, az arad-kerületi sportszövetség elnöke a sporttelepen felállított mikrofonon keresztül mondott beszédet és abban méltatta a történelmi nap jelentőségét és kifejezésre juttatta Arad valamennyi sportolójának hódolatát Ófelsége II. Carol király iránt.

Blaga Nestor beszéde után ismét felcsendültek a királyhymnusz akkordjai, majd a 93-as gyalogezred zenekarának ütemes indulójára kezdetét vette a színpompás öltözetben lévő sportolók százainak felvonulása a diszpáholy előtt, amelyben a katonai és polgári hatóságok vezetői ültek, élükön Georgescu P. Petre tábornok, helyőrségi parancsnokkal. A felvonulás után került sor az egyes sportágak bemutatására. A szép sportünnepély alkalmi futballmérkőzéssel fejeződött be.

Vaida-Voevod a Kamara, Iorga a szenátus új elnöke

Mindkét ház tagjai egy-egynapi fizetésüket ajánlották fel a fegyverkezési alapra

Bucuresti. A képviselőház pénteki ülése délelőtt háromnegyed 11 órakor nyílt meg. Calinescu miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai bevonultak az ülésterembe és a képviselők nagy óvációban résztesítették őket. Dobrescu kamarai igazgató megállapította, hogy a kamara legidősebb tagja Comsa Nicolae, akit felkért, hogy mint korelnök vegye át az elnöki tisztséget. A korelnök ezután az elnöki székéből bejelentette, hogy napirenden szerepel az elnök megválasztása, Radulescu-Motru professzor azt javasolta, hogy

Alexandru Vaida-Voevodot válasszák meg elnöknek akit a képviselőház tagjai egyhangulag, közfelkiáltással meg is választottak.

A képviselőház új elnöke ezután köszönetet mondott a megtiszteltetésért és hangoztatta az egység szükségességét. Utána megemlékezett az elhunyt Miron Cristea patriarcha miniszterelnökről és a gyász jeléül a képviselők egy percre felálltak.

A képviselőházi elnök ezután Calinescu miniszterelnök tevékenységét méltatta, majd pedig hódolatteljesen emlékezett meg Ófelsége II. Carol királyról, az új korszak megteremtőjéről. Ezután javaslatot terjesztett elő, hogy

— a képviselők egy napi fizetésüket a hadsereg felszerelésének alapjára fordítsák.

Ezt követően bizottságot választottak, amely a királyi kézirat választását lesz hivatva megszervezni. Egy másik bizottság a házszabályokat dolgozza ki. Vaida beszédének befejezése után átadta a szót Gafencu külügyminiszternek, aki részletes beszámolót tartott a külpolitikai helyzetéről.

Gafencu külügy expozéja

Elmondotta hogy a nyugati fővárosokban tett látogatása során milyen eredményeket sikerült elérnie és elismerését fejezte ki azért a melege fogadtatásért, amelyben Berlinben, Brüsszelben, Londonban, Párisban, Rómában, a Vatikánban és Belgrádban volt része. Közölte, hogy

Délután 6 órakor a közművelődési palotában az aradi iskolák énekkarai tartottak jól sikerült hangversenyt, este pedig zenés fáklyásmenet vonult keresztül a városon.

A temesvári ünnepek

Temesvári tudósítónk jelenti: Fényes külsőségek között ünnepelte meg Temesvár közönsége a június 8-iki napot. Az ünnepség színhelye az Electrica-pálya volt, ahol is a nagy befogadóképességű tribün az előkelő közönség zsufolásig megtöltötte, míg az ifjuság és valamennyi iskola összes növendékei a pályán helyezkedtek el. Pontban féltíz órakor megjelentek a hatóságok fejei, élükön dr. Marta Alexandru királyi helytartóval. A királyi helytartót és kíséretét Nedelcu Constantiu tanár fogadta, aki köszöntötte a királyi helytartót és kifejezésre adta az országörök szeretetének és ragaszkodásának, mellyel az uralkodó iránt viselkednek.

Az üdvözlések után tábori mise következett, melyet Tiucra dr. főesperes celebrált fényes papi segédlettel, majd utána ugyancsak a főesperes mondott nagyszabású beszédet.

A beszéd után a királyhymnusz hangzott fel, majd Nedelcu Constantin tanár mondott beszédet, melyben rámutatott az uralkodóház nagy érdemeire, hangsúlyozta, hogy II. Carol király Ófelsége őseinek megkezdett munkáját folytatja.

A beszéd után az országörök, úgy az elemi iskolások, mint a középiskolák ritmikus tornagyakorlatokat mutattak be. A tornagyakorlatok után az országörök légvédelmi gyakorlatokat végeztek. Ezután diszfelvonulás következett, délután a sportegyesületek vonultak fel, míg este háromnegyed kilenc órakor az országörök zenés takarodó keretében szerenádokat adtak a helytartósági palota előtt és ezt az országörök tábori tűzgyújtása fejezte be.

Ünnepségek a követségeken

Valamennyi külföldi román követségen és konzulátuson istentisztelettel, fogadással és bankettel ünnepelték meg a restauráció nagy napját. A külföldi lapok számos cikkben emlékeznek meg Ófelsége II. Carol király hervadhatatlan érdemeiről, amellyel az ország haladását előmozdította. Kiemelik az Uralkodó azon elhatározását, hogy a válságos időben új kormányzati rendszert honosított meg.

Románia politikai és gazdasági összeköttetései a külfölddel kitünően és a bizalom az ország iránt rendkívüli mértékben nőtt az új belpolitikai rendszer következtében. A határok sérthetlensége és a nemzet ereje, alapvető elvei a külpolitikának és az ország nemzetközi helyzete a legjobbnak mondható.

A kisebbségi kérdéssel kapcsolatban a külügyminiszter megállapította, hogy ez a kérdés megoldást nyert.

— A világkével kapcsolatos kötelezettségeinket be fogjuk tartani — folytatta a külügyminiszter. — de

ei vagyunk határozva arra is, hogy fegyverrel a kézben megvédelmezzük az ország függetlenségét és határait.

ha arra szükség lenne. Románia békepolitikája a román nép békeakarátán alapszik, a nép azonban szabadságban akar élni és fegyveres hadereje, valamint a francia és angol szavatosság, éppoly, mint a Lengyelországgal való baráti szövetségünk, biztosítják a békés együttműködést. Viszonyunk Szovjetországgal igen jó és ez mondható a Balkán-szövetséghez tartozó szomszédainkra is.

Ha Europa megrendül, mindannyiunkat magá alá temet

A külügyminiszter a továbbiak során a következőket mondotta:

— Ezekben a zavaros időkben

Románia abban a helyzetben van, hogy új formulát javasoljon. Europa nem létezhet csak is mindannyiunk együttműködésére. Ha Europa megrendül, mindannyiunkat romjai alá temet.

— Külföldi államférfiakkal folytatott beszélgetéseim során rájöttem ennek az európai egyetemesnek nagy fontosságára. Sohasem felejttem el

az egyik nagyhatalom vezetőjének azon szavait, amelyekkel megjósolta, hogy egy esetleges háború után, úgy a győzők, mint a legyőzöttek ugyanazon romok alatt fognak feküdni.

A kis és középállamok feladata

Gafencu külügyminiszter ezután kijelentette, hogy

a háborút csak a népek közötti kapcsolatok kimélyítésével lehet elkerülni

és ebben az együttműködésben lehet megtalálni a zavarból való kiutat egy jobb, nyugodtabb és vidámabb létkörű európai élet felé. A miniszter ezután utalt Lipót belga király szavaira, aki kijelentette, hogy

a kis- és középállamok feladata, hogy egységes és békés belső életet teremtsenek.

— Seholy nem találtak ezek a szavak nagyobb visszhangra, mint éppen nálunk Romániában. — mondotta a továbbiak során a külügyminiszter. — ahol felvilágosult és nagylelkű uralkodók irányítása mellett az egész ország szóval és tettel is közreműködik a béke érdekében.

A ma olyan sokat emlegetett életteret gazdasági együttműködéssel lehet megvalósítani.

A következőkben a külügyminiszter elmondotta, hogy

a kisebbségi kérdést egyetlen európai kormány sem tekinti területi kérdésnek. Így egyetlen nagyhatalom sem támaszt, vagy támogat Romániával szembeni területi követeléseket. Romániában a kisebbségi kérdést a legjobban és legigazságosabb módon oldották meg.

— Biztonságunk legelsősorban saját magunkra épülhet fel,

nem veszünk el semmit, ami nem a miénk, de megerősítjük és elszántsággal megvédjük

Románia saját államrendszerén belül rendezzi a kisebbségi kérdést

— Ez a statútum nem egyszerű formula, hanem magában foglalja azon őshajunkat és akaratainkat, hogy igazságot adjunk az ország valamennyi lakosának. Különös gondot fordítunk kulturális, iskolai, egyházi és gazdasági érdekeikre azon állampolgároknak, akiket szorosban bele akarunk kapcsolni az államéletbe. Ennek a kérdésnek van politikai, gazdasági és lelki oldala is és állandó bizonyítékot követel mindenki megértő szelleméről. A statútum érvényrejtetése, amely egybe van kötve az állam szavával, nemcsak politikai, szociális kötelezettségeket jelent, hanem elsősorban emberi kötelezettségeket. Ezeket a kötelezettségeket csak az igazságérzés és az emberség alapján teljesíthetjük és nem egy idegen állam elvárásai, vagy helegvezése által, amely államra a kisebbségi kérdés helyes megoldása talán nem bír olyan nagy jelentőséggel, mint a mi országunkra.

— Ime ezért nem fog Románia újabb kötelezettségeket vállalni a kisebbségekre vonatkozóan és csakis saját államrendszerén belül rendezni ezt a kérdést. Ez az elhatározás nem csökkent a román kormány nyilatkozatainak s tetteinek értékét. Amikor a kisebbségekről van szó Románia kész arra, hogy baráti s lojális megértést teremtsen mindegyik szomszédjával. A Magyarországgal való ilyen természetű megértés, igen hasznosan mozdítaná elő a Duna-medence békés és hasznos rendezését.

Iorga professzor elnöki székfoglalója

A szenátus péntek délelőtt negyed 11 órakor tartotta első ülését. Sandulescu volt alelnök javasolta, hogy korelnöknek

A. C. Cuzát válasszák meg, ami egyhangulag meg is történt.

Cuza professzor elfoglalta az elnöki széket, hódolattal emlekezett meg Őfelsége II. Carol királyról, akit a szenátorok felállva hosszasan ünneveltek. Cuza professzor

szenátusi elnökké Iorga professzort ajánlotta és a választás egyhangulag meg is történt.

Iorga professzor elfoglalva az elnöki széket ezeket mondotta:

— Engedjék meg, hogy elsősorban régi barátomnak, Cuza professzornak köszönetet mondjak, aki előrehaladott kora ellenére

fiatalos hévvel képvisel egy olyan eszmét, amely az én eszmém is és amely kivétel nélkül az Önöké is.

Az Önök kívánsága volt, hogy a feltámadás ezen esztendejében a szenátus elnökségét vállaljam el és remélem, hogy ez a megújulás, amelyet tisztán szívvel kívánunk, állandó lesz. Önök kívánták, hogy ebben a valóban történelmi pillan-

Csak a "Nivea" adja meg bőrnek a kívánt ki-sportolt-barna árnyalatot és egyben csökkenti a leégés veszélyét is.

ami a miénk. El vagyunk tökélyre arra, hogy fegyverrel védjük meg határainkat és függetlenségünket és nemzeti javainkért megverekezzünk.

Rátérve a különböző államokkal való kapcsolatokra, a külügyminiszter kihangsúlyozta a Lengyelországgal és Szovjetországgal való barátságos viszonyt, a Balkán Szövetség fontos szerepét. Beszélt azután azokról az utazásokról, amelyeket a közeljövőben Ankarába és Athénbe tesz, a német—román, francia—román és angol—román gazdasági egyezményekről és az Olaszországgal való szoros kapcsolatokról. Végezetül pedig a következőket mondotta:

— Külpolitikai irányvezetésünk alapján el vagyunk tökélyre, hogy megőrizzük nemzeti örökségünket annak igazságos és állandó határai között. Őfelsége irányítása mellett egyesítjük erőinket a belső rend és a népek közötti béke megteremtése érdekében. A kisebbségi statútumról szólva, Gafencu külügyminiszter a következőket mondotta:

natban elnöke legyen a szenátusnak és bizonyosra vehető, hogy az elnöki tisztség nem egy hónapig tartó játék lesz. Örök a nép érettségét képviselik és örömmel állapíthatom meg, hogy Önök közötti igen sokan egykori tanítványaim.

Az 1906-os forradalmi generáció tagjai, akik társadalmi és anyagi téren is a mi eszméinket képviselik,

HALIFAX LORD

Anglia és Franciaország hajlandó az élettér kérdéséről tárgyalni

Rómában jó hatást váltott ki az angol külügyminiszter beszéde Chamberlain: Sohasem volt szándékom Németországot elszigetelni

London. A lordok háza ülésén lord Halifax külügyminiszter beszédet mondott, amelynek során a nemzetközi helyzetről is beszámolt. Megállapította, hogy az angol—lengyel tárgyalások teljes sikerrel fejeződtek be. Anglia és Lengyelország megállapodása a kölcsönös-ségen alapszik.

A Romániára és Görögországra vonatkozó garanciavállalás értelmében Anglia és Franciaország akkor nyújt fegyveres segítséget, ha a két állam teljes hadseregét mozgósítja a határuk elleni támadás visszaverésére. Az angol—török megállapodás létrejötté már nem vitás. Bejelentette még, hogy a napokban az angol kormány rendkívüli megbízottja Moszkvába utazik és minden remény megvan arra vonatkozólag, hogy az angol—francia—orosz békefront létrejön.

— Németországgal szembeni magatartásunkat ismételten leszögeztük már — folytatta Halifax. — Angliának mindenkor az volt a célja, hogy Anglia és Németország között tartós jóviszonyt létesítsen. Ez a jószándék vezette az angol kormány elnökét Münchenbe is.

— Anglia most is minden erejével a békét akarja szolgálni. Sem az angol, sem a francia kormány nem jelentette ki sohasem, hogy ellene vannak a tárgyalások utján történő meg-egyezősnek. Ezáltal is hangsúlyozom, hogy Anglia és Franciaország készséggel hajlandóak

tehát az akkori fiatalok tagjait örömmel üdvözölöm a parlamentben. Az akkori fiatalok képviselőinek mostani parlamenti szereplése nemcsak személyes győzelem, hanem az egész akkori nemzedéké is. Ez a nemzedék nem tudott eddig vezető szerephez jutni az országban, amelyért dolgozott. Ki kell jelentenem, hogy az ország legnagyobb vezetője fiatalia Őfelsége II. Carol király. (Hossz szantartó életrész). Olyan időket élünk, amikor nagy jelentőségű a szabad és bátor történelmi írás később el fogja ismerni. Két olyan tényezővel rendelkezünk — éspedig a nemzettel és a Koronával — amely átvette az őt megillető méltó szerepet és amely folytatni fogja dicső elődeinek ténykedéseit: A király uralkodik!

Iamandi miniszter a kormány nevében kijelentette, hogy a kormány mindenkor együtt kíván működni a szenátusi testülettel, majd pedig javasolta, hogy

a szenátorok egy napi illetményüket fordítsák a hadsereg-felszerelési alap javára.

București. A szenátus délután 4 órakor összeült és Iorga Nicolae királyi tanácsos, miután elfoglalta az elnöki széket, bejelentette, hogy azok a szenátorok, akik még eddig különböző okoknál fogva nem tették le az esküt, kedden, június 13-án teszik le. Indítványozta, hogy a trónbeszédre adandó válasz megszövegezésére és az alapszabályok elkészítésére küldjenek ki bizottságot. A bizottság tagjai a következők: A. C. Cuza, Hossu püspök, I. Pelivan, Gr. Perieteanu, I. Bratescu-Voinesti. A második bizottság tagjai: Al Lapedatu, I. Nistor, Pelivan, Agârbicisanu, Th. Iacobescu és H. Torth. A szenátus következő ülése kedden délelőtt 10 órakor lesz.

arra, hogy Németországgal és Olaszországgal a zöld asztalhoz üljenek. Az ut teljesen nyitott a megegyezés felé, de a tárgyaló asztalhoz csak egyenlő felek ülhetnek. És tisztában kell lenni azzal is, hogy mindegyik félnek nemcsak kapni, hanem adni is kell. Mindkét félnek egyformán áldozatokat kell hozni.

— Bizonyos — folytatta lord Halifax — hogy Anglia és Franciaország egy pillanattal

? MOZI (volt Scala) Telefon: 20-10.

Az utóbbi évek legszebb tárgyu francia filmje!

Riadó a Földközi-tengeren

Pierre Fresnay a francia tiszt. Roli Wanka a német tiszt és Kim Peacock az angol tiszt 3-kor matiné, szerepében. 5. 7.15. 9.30

URANIA premiermozgó Tel.: 12-32

I. Kivételesen kettős premieműsor! I. Utópikus, iantasztikus, izgalmasban bővelkedő film!

„Utazás a Marsba“

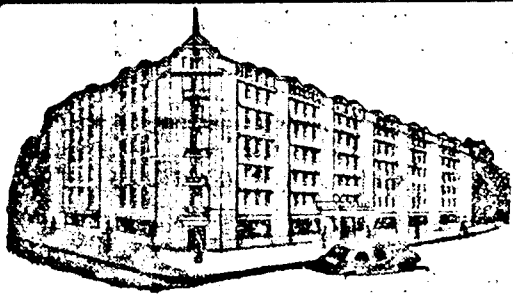
Buster Crabbe olimpiai bajnokkal.

II. Megérkezett FERNANDEL első filmje Aradra, hogy nevéssen a világ!

„Barnabé, a szerencsétlen flótas“

Zenes francia vigerett.

Előadások 3 órától folytatódólagosan.

MAJESTIC SZÁLLODA BUCURESTI, CILEA VICTORIEI 40.

a képviselő és szenátor uraknak, valamint
a „Luna Bucurestilor” látogatóinak

25% és 35% kedvezményt nyújt

sem gondol arra, hogy az egyik vagy másik országot megtámadják. Legkevésbé sem gondolnak arra, hogy Németország ellen támadó háborút indítsanak. Nem akadályozzuk meg, hogy egy virágzó Németország épüljön, amely gazdag, megelégedett és erős birodalommal fejlődik. De azt akarjuk, hogy ezt a fejlődést békés eszközökkel érje el, hogy tiszteletben tartsa a népek szabadságát és függetlenségét. Most is kijelentem, hogy Anglia a megértésre törekszik.

Anglia és Franciaország megvédi világhatalmi helyzetét

Halifax lord hangsúlyozta ezután az angol-portugál barátság szilárdságát. Anglia állandóan azon fáradozott, hogy megegyezésre jusson Németországgal — folytatta a külügyminiszter. — Csehszlovákia függetlenségének megsemmisítése súlyos csapást jelentett a nemzetközi viszonylatban adott szó szentségére és az abban való hitre. Mindenkinek meg kell értenie, hogy az angol nép, éppen úgy, mint a francia nép megrendíthetetlenül el van határozva arra, hogy minden erejével fenntartja és megvédi világhatalmi állását. A kisállamoknak most már nincs okuk félni, mert függetlenségük többé nem forog veszedelemben, miként arra néhány hónappal ezelőtt még példa volt. Ha tehát igaz az, hogy egyes államok vezetőinek nincsenek sötét tervei arra nézve, hogy erőszakkal kényszerítsék akarataikat más országokra, akkor nem kerülhet sor majd arra, hogy föltelezettség vállalásainkat teljesítsük. Ebből reményem megerősödött a május 14-én Torinóban elhangzott beszéd nyomán, amikor is Mussolini kijelentette, hogy ma nincsenek olyan kérdések napirenden, amelyek megoldása szükségszerűen háborúra vezetne. Ha a nemzetek függetlenségének elismerése megtörténik, az angol kormányban az a szándék, hogy tárgyalásokat kezd a gazdasági életterjedésében, ez azonban nemcsak Németországra, hanem valamennyi európai országra vonatkozik.

Halifax ezután kétségét fejezte ki afelett, hogy a javaslatba hozott nemzetközi konferencia eredményes lehetne. Németország kívánságait azonban meg lehetne vizsgálni egy ilyen konferencia alkalmával. Az ellentétes érdekű kívánságokat tárgyalások után lehetne megoldani, de semmiesetre sem az erőszak alkalmazásával, mert Európában számos probléma vár megoldásra és háborúra vezetne az a tény, ha a megoldás erőszakos lenne.

Róma. Halifax lord angol külügyminiszter tegnapi beszéde Rómában nagy feltűnést keltett. A lapok vezetőhelyeken foglalkoznak a beszéddel. A sajtó tartózkodó magatartása mellett kivethető, hogy az olasz közvéleményben nem keltett a beszéd kellemetlen benyomást. A Messagero „Halifax angol külügyminiszter Mussolini tróni beszédéről” címen ismerteti az angol külügyminiszter állásfoglalását. A Popolo di Roma kiemeli annak jelentőségét, hogy az angol külügyminiszter hajlandóan mutatkozzon tárgyalni az életéről. A lapok úgy vélik általában, hogy

miután a Szovjetunióval való tárgyalások során nehézségek merültek fel, London szükségesnek tartja, hogy más irányok felé is orientálódjon.

Páris. Az itteni lapok között nem alakult ki egyöntetű vélemény Halifax lord legutóbbi beszédére vonatkozóan. A centripárti lapok szerint Halifax lord a béke olajágát nyitotta a tengelyállamok felé. Az Epoque azon agályának ad kifejezést, hogy Halifax lord beszédét a tengelyállamok részéről gyengeségnek fogják minősíteni és hogy a sok vita és alku-

dozás meggyengíti a demokrata hatalmak határozottságát.

London. (Rador.) Fletcher munkáspárti képviselő egy német hivatalos nyilatkozattal foglalkozott, amelyben azt jelentették, hogy Anglia a német nép létalapjának szétrombolását tűzte ki célul. Chamberlain a felszólalásra a következőket válaszolta:

— Sajnálattal állapíthatom meg, hogy ilyen híresztelések napirenden vannak és ugy-

Moszkva minimális feltételei

Moszkva. A Tass orosz távirati iroda a külföldi lapjelentésekre hivatkozva felvilágosításokat ad a Molotov külügyi népbiztos által a háromhatalmi szerződés minimális feltételeiről mondottakról, a következőkben:

1. Anglia, Franciaország és a Szovjet kössenek tényleges kölcsönös segélynyújtási egyezményt támadás esetére.

2. Szovjetország hozzájárul ahhoz a biztosítékhoz, amelyet Anglia és Franciaország öt más országnak adott támadás esetére.

3. Anglia és Franciaország Oroszországgal együtt biztosítsa a három Balti-államot minden semlegességük ellen irányuló támadással szemben.

4. A három nagyhatalom kössön konkrét megállapodást a segélynyújtás módszereire és terjedelmére vonatkozólag.

A spanyol belügyminiszter olaszországi tárgyalásai

Róma. Olasz politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Summers spanyol belügyminiszter Mussolini miniszterelnökkel és Ciano külügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak. A Lavoro Fascista ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a francia lapok valótlán híradásokat közölnek, amikor rámutatnak arra, hogy Summers spanyol belügyminiszter milyen súlyos és nehéz probléma megoldása előtt áll, amikor nyíltan választania kell a tengelyhatalmakhoz, vagy a békefronthoz való csatlakozás között. Ez a kérdés, mondja az olasz lap, már 1936-ban eldőlt, amikor Róma és Berlin a nemzeti alapon álló spanyol szabadságmozgalom mellé állott, míg ugyanakkor Páris és London a spanyol nemzeti törekvések ellen fordultak. Spanyolország követendő útját a kormány már akkor kijelölte, amikor lecsatlakozott a kommunista ellenes paktumhoz. Minthogy London és Moszkva most már szövegesek lesznek, csak természetes, hogy ez a felfogás megerősödött. Végül megállapítja az olasz sajtó, hogy a francia sajtó felfogása mélyen sérti a spanyol nemzeti becsületet és méltóságot.

Gayda Virginio ugyancsak a spanyol külpolitika alakulásával foglalkozik a Popolo D'Itáliában és megállapítja, hogy Olaszország Spanyolország szabadságáért és nem szabadsága ellen küzdött. Ezek tények és Spanyolországnak esakis ezen tények szellemében lehet cselekedni, amikor megállapítja külpolitikai irányvonalát.

Stanley kereskedelemügyi miniszter:

Anglia is részt kér Délkelet-Európa kereskedelméből

Ugyanakkor azonban nem gátolja Németország kereskedelmét

London. Stanley kereskedelemügyi miniszter beszédét mondott az alsóházban az általános kereskedelmi helyzetről. Beszédében többek között le- szögezte, hogy Angliának nem célja megakadályozni Németországot abban, hogy a balkáni piaccal megszervezze összeköttetését, de Anglia a maga részéről is mindent elkövet, hogy külkereskedelme

igyekeznek beállítani engem és Halifax lordot, mint akik tényleg ezt a célt akarták elérni. Május 12-én és május 19-én az Albert Hallban tartott beszédemben hangsúlyoztam, hogy az ilyen gyanúsítások fantasztikusak. Sohasem kívántam, hogy Németország természetes és jogos közép- és keleteurópai kereskedelmi érdekeltségeinek kiterjesztését meggátoljam.

Az angol miniszterelnök végül annak a reményének adott kifejezést, hogy mostani nyilatkozatát a német hivatalos lap és a rádióátlomások is le fogják közölni.

Novemberben lesznek a választások Angliában

London. A Daily Express szerint Angliában november elsejére kitűzik a választásokat, feltéve, hogy az európai helyzet nem változik meg gyökeresen.

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung a külpolitikai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy az angol-török egyezmény létrehozása a bekerítési politika egyik legjelentősebb állomása.

— Ha a tengelyhatalmak — írja a lap — az angol-francia diplomáciai lépéseket, amelyeket a Földközi-tenger keleti felében foganatosítottak, ellensúlyozni akarná, úgy a Földközi-tenger nyugati részénél egvenlíthetik ki a nyugati hatalmak előnyét olyképpen, hogy Spanyolországot még szorosabban bevonják a tengelyhatalmak érdekkörébe.

— Az angol-olasz tengeri egyezményt illetően — folytatja a Berliner Börsenzeitung — Anglia az egyezményt nem respektálta akkor, amikor a Földközi-tenger keleti részén fekvő Török országgal egyezményt létesített és így Albánia el foglalása logikus ellenakciónak számít, miután Olaszország ilyenformán szabad kezet nyert.

A német lap szerint, amikor Milanóban Ribbentrop és Ciano a német-olasz szerződést megtárgyalta, ugyanakkor Spanyolországgal is létesítettek megállapodást, amelynek pontjai nagyjából megegyeznek a német-olasz katonai egyezmény vonatkozó szakaszaival. A német lap azt írja, hogy ezt az egyezményt Spanyolország kívánságára kötötték, azonban nem hozták nyilvánosságra, miután a spanyol aranyakat már nem szállították vissza Franciaországból, valamint több más politikai kérdés sem volt még elintézve.

Belgium kitarí semlegessége mellett

Brüsszel. Pierlot miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén mondott beszédében rámutatott arra, hogy az utóbbi időben bizonyos nézeteltérések merültek fel a belga függetlenségi politika értelmezése körül. Hangsúlyozta, hogy Belgiumnak szilárdan ki kell tartania azon álláspont mellett, hogy csak belga létérdekek közvetlen veszélyeztetése esetén nyúl fegyverhez. Belgiumnak ezért most szükségképpen le kell mondanit arról, hogy szövetségi kötelekeket vállaljon mármára, amely azzal a végeredménnyel járna, hogy Belgiumnak olyan vállalkozásokban kellene részt vennie, amelyek nem függenek össze Belgium érdekeivel. Belgium nem szándékszik a függetlenségi politika leple alatt a titkos szövetségek politikáját követni.

CURSO: Telefon: 21-85. — 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor.

MA PREMIER!

A legszebb francia film. Főszerepben a legnagyobb francia filmszínészekkel:

JEAN GABIN, JEAN PIERRE AUMONT, GABY MORLAY

„A futár”

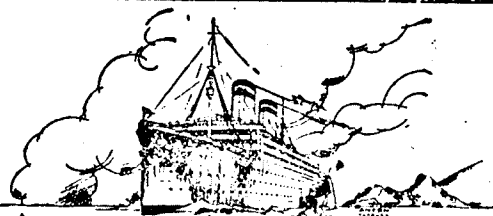
Eredeti keleti felvételekkel.
HIRADÓ!

Ujra meghiusult a „Thetis“ kiemelési kísérlete

London. A Thetis kiemelési munkálatai ismét megszakadtak. Amikor az elsüllyedt buvárhajót ki akarták emelni, a hajótörzsre elhelyezett drótkötelekkel, a tenger erős hullámverése ismét elszakította a köteleket. A legújabb jelentések szerint a kiemelési munkálatokat mindaddig szüneteltetik, amíg vastagabb drótköteleket nem szereznek.

Aki a közmunkával jövédmezőleg szélhámoskodott

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai hegyoldal lakói közül többen panaszt tettek a rendőrségen, hogy egy katonaruhába öltözött ember bemegy a házakba és ott felszólítja a férfiakat, bármilyen koruk is, hogy azonnal induljanak vele, viszi őket közmunkára. Ugyanígy elfogta az uccán járókat is. Utközben azonban kiegészített az áldozatokkal, hogy 100—200 leiert mentesíti őket a közmunkakötelezett ség alól. Mikor a hegyoldaliak egymásközt elmondották, hogy milyen sikeresen mentesültek, kezdtek gyanút fogni és így mentek fel a rendőrségre panaszt tenni. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a szélhámos Váradra György, régi ismerőse a bünygyi hatóságoknak. Most behívták hadgyakorlatra, de megszökött ezredétől és az egvényruhát szélhámosra használta fel. Hamarosan elfogták, de amíg kísérték a rendőrségre, bevett néhány veronál-pasztillát. Észrevették, első segélyben részesítették úgy, hogy nem történt semmi baja. Kihallgatása után átadják a kolozsvári katonai törvényszéknek.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat
minden csütörtökön

**HAMBURGBÓL
NEW YORKBA**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York“, „Hansa“, „Hamburg“ és „Deutschland“ gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

A HABZÓ FOGPÉP

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Száznyolcvanegy képviselője lesz a Magyar Élet Pártjának az új magyar képviselőházban

A „8 Órai Ujság“ szerint a Baky-csoport meg akarja fosztani Hubayt a nyilaskeresztes párt elnöki tisztjétől

Budapestről jelentik: A napokban megtörtént pótválasztások után most már teljesen kialakult az új magyar parlament képe. Eszerint a magyar parlamenti összetétel a következő: Magyar Élet pártja 181, Egyesült Kereszténypárt 9, Független Kisgazdapárt 14, nyilaskeresztes párt 31, egyesült magyar nemzeti szocialista párt 4, magyar demokráta nemzeti szocialista párt 3, nemzeti front 3, keresztény nemzeti szocialista párt 3, nemzeti front 3, keresztény nemzeti szocialista párt 2, népakarat pártja 1, polgári szabadság pártja 5, szociáldemokrata párt 5, pártönkivüli 2.

A „8 Órai Ujság“ című budapesti lap hosszabb cikket közöl a nyilaskeresztes párt helyzetéről s azt írja, hogy a pártban éles harcok vannak a párt vezetői és a képviselő tagok egyrésze között. Az ellentétek az utóbbi napokban annyira kimélyültek volna, hogy a nyilaskeresztes párt képviselői a magyar parlamentben valószínűleg már mint két külön párt képviselői jelennek meg. Személyi ellentétek vannak a Hubay-csoport és a Hubay tevékenységével elégedetlen volt hungarista vezetők, Szalasy bizalmas emberei között. Ennek a csoportnak vezére vitéz Baky László, nyugalmazott csendőrnagy, akit Szalasy igazi helyettesének tekintenek. A Baky-csoport a legélesebben ellenzi Rothen Ferenc pángermán agitátor állandó szerepeltetését. Baky és Hubay egymást kölcsönösen kizárták a pártból és Baky már a választásokon, mint pártönkivüli faj-

védő lépett fel az egyéni kerületben és a listán, mint a Matolcsy-féle nemzeti front embere szerepelt. Baky most összehívta híveit és az értekezleten 19 nyilaskeresztes párti képviselő vett részt s ezek elhatározták, hogy Hubayt megfosztják a pártelnökségtől s a régi mozgalom vezetőiből alakítanak pártvezetőséget. Ebben az új megmozdulásban, a hírek szerint, résztvesz a nyilaskeresztes párt huszonkét képviselő tagja, a Salló-Matolcsy nemzeti front s valószínűleg a Meskó-csoport tagjai is csatlakoznak.

Budapesti híradás szerint a „8 Órai Ujság“ azt írja, hogy a nyilaspárt, mint a legnagyobb ellenzéki párt, magának követeli a képviselőház elnöki tisztjét. Ugyanakkor azonban jelöltet állít az elnöki tisztségre is Darányi Kálmán volt miniszterelnök kormánypárti jelölttel szemben, akit kormányelnöksége idején rokonszenvvel néztek a nyilasok. Nem érdekeltlen az sem, hogy a nyilasok jelöltje, mint a lap írja, Imrédy Béla volt miniszterelnök lesz, aki tudvalevőleg azért lépett vissza a miniszterelnökségtől, mert felmenő ági családfájában 12 és fél százalék zsidó vért fedezett fel.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint az új magyar képviselőház június tizenkettedikén délben tizenkét órakor tartja meg első ülését.

Dr. Szász Pál nyilatkozott a magyar parlamenti csoport munkájáról és feladatairól

Kolozsvártól jeleni távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Szász Pál dr., az EMGE elnöke, a szenátus tagja pénteken tért vissza Bucureştiből Kolozsvárra és fogadta a sajtó munkatársait, akik tájékoztatást kértek a törvényhozás magyar parlamenti csoportjának célkitűzéseiről és munkájáról. Szász Pál dr. a kérdésekre a következő választ adta:

— A parlamenti csoport tevékenységének keretében ugyanazt a munkát fogom tovább folytatni, amit három év óta az EMGE. élén és az utóbbi időben a Nemzeti Ujjászületés Frontjának

magyar alosztályában folytattam és, amely a magyarság minden rétegének és összességének érdekei megvalósítására irányul. Politikánk végcélja mindannak a megvalósítása, amit a román nemzet nekünk a gyulafehérvári pontonban nyújtott és szabad elhatározásából felajánlott. Ennek a megvalósítására Vaida-Voevod királyi tanácsos urnak a NUF. legutóbbi fötanácsi ülésén történt ünnepélyes kijelentése szerint román részről is becsületbeli kötelesség. A parlamenti csoport eredményes munkálkodásának egyik előfeltétele, hogy a magyarság minden rétege tömörüljön egységbe és álljon mögöttünk.

Vakmerő rablótámadás Kolozsváron

„Házkutatási“ tartottak és 360 ezer leit vittek el a rendőri ruhába öltözött rablók

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Csütörtök hajnalban amerikai izü, vakmerő rablótámadás történt Kolozsváron. Judik József 81 éves nyugalmazott államvasuti főmérnök villájánál két rendőri ruhába öltözött egyén jelent meg és felzörgette a házban lakókat. Judik József előtt a hajnali látogatók kijelentették, hogy a rendőrség megbízásából jelentkeztek a villában és házkutatást kell tartaniok, mert Judik ellen kémkedés gyanuja merült fel. A 81 esztendő államvasuti főmérnök nem vette tudomásul minden további nélkül a bejelentést, hanem ügyességi meghatalmazást kért, amit a két ismeretlen nem tudott felmutatni, hanem revolvert vettek elő és lelővéssel

fenyegették meg Judikot, feleségét és a szolgálóleányt.

A megfélemlített, házbelleket ezután a fal mellé terelték, majd megkötözték mindhármasukat és hozzázárták a „házkutatáshoz“. A vakmerő bűnözők eredményes munkát végeztek, mert 360 ezer lei készpénzt és 100 ezer lei értékű ékszeret találtak és vitték magukhoz, majd akadálytalanul távoztak a kifosztott villából.

A Judik-házaspár és a szolgálóleány reggelig maradt kényelmetlen helyzetében; ekkor fedezték fel a rablótámadást és szabadították meg őket köteleiketől. Judik József azonnal feljelentést tett a vakmerő támadásról.

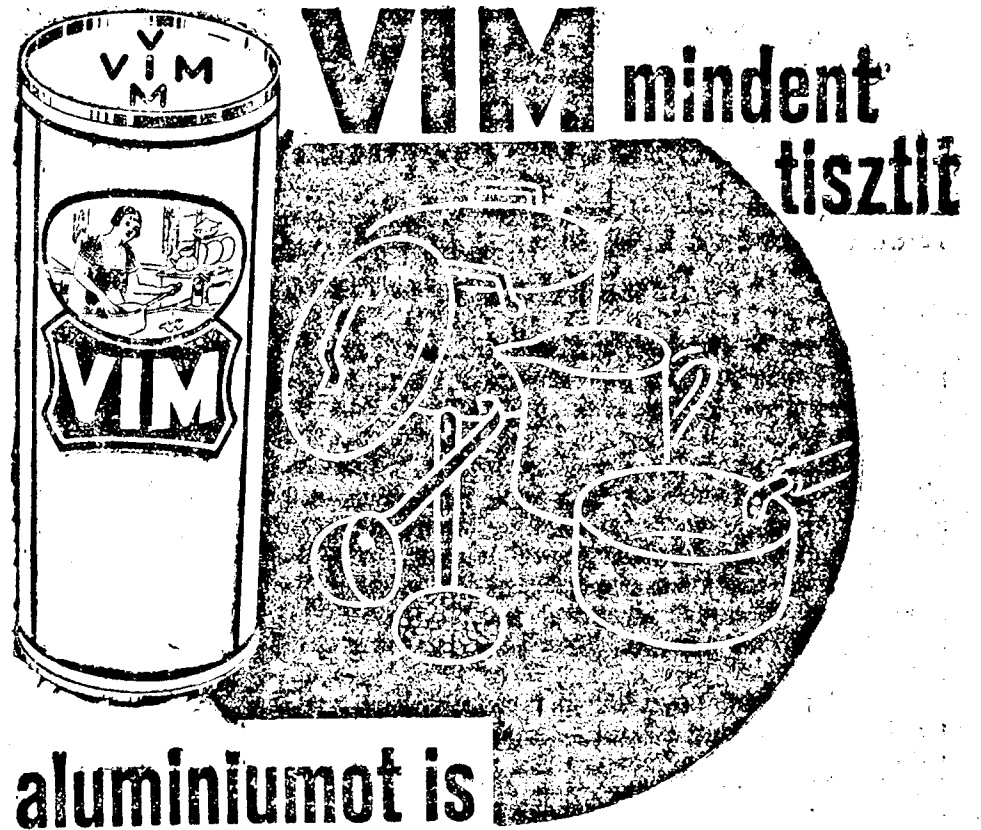
Az Urnapi körmenet vasárnapi eseményei

A június 8-i hagyományos urnapi körmenetet, mint ismeretes az országos hivatalos ünnepek miatt június 11-re, vasárnapra halasztották el. Arad római katolikus társadalmi ez évben is a legfényesebb külsőségek között tartja meg a vasárnapra elhalasztott urnapi körmenetet az Oltári szentséggel.

Az urnapi körmenet a minorita templomból a 9 óras mise után indul és a világ négy tája felé felállított oltároknál mutatják fel az Oltári szentséget. Az első stáció a Szabó háznál felállított oltárnál lesz, ahonnan a Szentháromság-szobor előtt felállított oltárhoz vonul. Ezután a Darányi-házban és az Aradi Első Takarékpénztár kapuja alatt emelt oltárok előtt áll meg az ünnepl körmenet.

Az urnapi ünnepi misén a Szent Antal vegyeskar orgona kísérettel Rilke teljes miséjét, valamint két klasszikus betétet ad elő dr. Ungár Imre vezényletével. A fél 12 órai misén a kis-kar énekel Kulcsár Kálmán minorita hittanár, szerkesztő vezetésével.

A vasárnapi urnapi ünnepeken résztvesznek az összes aradi társadalmi és hitbuzgalmi egyesületek, az egyházközség teljes vezetősége, a hatóságok képviselői és az aradi római katolikus társadalom minden rétegének képviselője is.

Egymillió ember várta Washingtonban az angol uralkodópárt

VI. György király, Roosevelt és Hull tanácskozásai — Az angol és amerikai együttműködést hangsúlyozta Roosevelt és VI. György

Washington. Az angol királyi párt Washingtonba való érkezésekor az állomáson Roosevelt elnök és neje fogadták, ahonnan autón a Fehér Házba kísérték. Az uton több, mint egy millió ember sorakozott fel, akik lelkesen éljenztek a királyi vendégeket.

A Newyork Herald Tribune azt jelenti, hogy VI. György király tanácskozott Hull amerikai külügyminiszterrel, aki az angol király elé utazott az amerikai—kanadai határig. A tanácskozás a vonatban folyt le. Washingtonban VI. György a Hull miniszterrel megkezdett tanácskozásokat Hull jelenlétében Roosevelt elnökkel folytatta.

Roosevelt elnök diszvacsorát adott az angol királyi pár tiszteletére. Ezt megelőzően az amerikai angol nagykövetségen ünnepség volt, amelyen 150 meghívott vett részt. Az ünnepségen György király huzamosan elbeszélgetett Nord ellentengernaggyal és sarkkutatóval, továbbá Wilson berlini nagykövettel. Holnap az amerikai szenátusban imát mondanak az angol királyi pártért. Ugyancsak holnap tekinti meg György király és Erzsébet királyné a világkiállítást. A helyszínt vezető utvonalat 13 ezer egyenruhás rendőr fogja őrizni. Az amerikai hatóságok ez alkalomból különleges biztonsági intézkedéseket fogantatosítottak. Titkos rendőrök egész raja kutatja át a környékbeli házakat és hatvanezer megbízható személy számára jelöltek ki helyet a felvonulás

utvonalan. A világkiállítás meglátogatása után az angol uralkodópár Roosevelt elnök társaságában ellátogat a Hyde-parkba s a Columbia egyetemre.

A Roosevelt elnök által az angol uralkodópár tiszteletére rendezett diszvacsorán fellépett Marian Anderson híres néger énekesnő.

Vacsora után Roosevelt elnök pohárköszöntőt mondott. Ismertette azokat a kötelekeket, melyek az Egyesült-Államokat az angol világbirodalommal összekapcsolják. A népek civilizációjának a megmentése most is az a kapocs, amely a két államot egymás mellett tartja. Roosevelt azon reményének adott kifejezést, hogy a jövőben ez a kapcsolat csak még jobban el fog mélyülni. VI. György angol király válaszában a két nép törhetetlen barátságáról beszélt és azon reményének adott kifejezést, hogy miként a múltban, a jövőben is egymás mellett fog állni a két állam, amikor a népek sorsának intézéséről van szó.

Washington. Roosevelt elnök a ma délutáni Fehér Házban történt sajtófogadáson a sajtó képviselőinek kijelentette:

— Bizonyára, VI. György királlyal a nemzetközi politikai helyzetről is fesztelen bizalommal elbeszélgetünk. A nemzetközi kérdéseket nem lehet kikapcsolni semmilyen beszélgetésből, de ezért ennek nem kell olyan nagy fontosságot tulajdonítani.

Ionescu S. Petre vezető-főügyész szeméyesen teremti rendet egy eláult hangos piaci viában két rendőr és több piaci árus között

Kinos jelenetnek vetett véget az elmúlt ünnepnap reggelén az Avram Iancu téri piacon Ionescu S. Petre vezető-főügyész megjelenése. Az ünnepnapokon a piacon áruló kofák csak korlátozott ideig tarthatják kint áruikat, úgy hogy mire a város ébredezni kezd, a teret tisztára takarítva adhassák át a forgalomnak. A restaurációs ünnepen is rendőrök jógatták az árusokat gyorsabb szedelőzködésre és a nagyrészt fiatal próbarendőrök a kellettnél kissé erősebben szólították fel távozásra a kofákat. Az ünnep-reggeli csendet hangos veszekedés zaja verte fel, mert a kofák ellenszegültek a rendőrök parancsának és arra hivatkoztak, hogy a még hátralévő időben szeretnének tudadni árujukon. Szó szót követett, végre is a karhatalom egyik embere a leghangosabb árus kezéből kiütötte a tojásokat, borsot és egyéb árut tartalmazó kosarát és így akart ervényt szerezni akaratának. A hangulat már-már fenyegetővé vált, amikor a veszekedésre figyelmes lett Ionescu S. Petre vezető-főügyész, aki autóbuszon éppen arra haladt és aki látva a csoportosulást, nyomban leszállt a gépkocsiról, hogy megállapítsa, hogy mi az oka a kora-reggeli hangos csődületnek. Ionescu S. Petre erővel rászólt a rendőrökre, hogy megfékezze őket. A fia-

tal rendőrök azonban nem ismerték meg a főügyészt és éppen el akarták háritani maguktól a beavatkozást, amikor odaérkezett Detesan Ioan piaci biztos, nyugalmazott rendőrkomiszár, aki pillanatok alatt megmagyarázta a rendőröknek, hogy kivel állnak szemben.

A helyzet ezután nyomban tisztázódott. A főügyész erővel rendet teremtett, igazat adva az áruikat féltő kofáknak és rendeletére Detesan Ioan jegyzőkönyvet vett fel, hogy a kofákat erő kárt a tulbuzgó rendőrökkel megfizettesse. Pénteken délelőtt Ionescu S. Petre főügyész átiratot küldött a rendőrveszturára, hogy haladéktalanul indítsanak vizsgálatot a botránv okozói ellen. Munkatársunk előtt kijelentette Ionescu vezető-főügyész, hogy a botránv színhelye felé járva nem tűrhette, hogy békés, áruikat féltő emberekkel nemcsak gorombán, de brutálisan bánjanak, olyan hatósági közegek, akik nem értik meg a rendeleteket. A rendőrség részéről hozzáteszik a nyilatkozathoz, hogy szigorú vizsgálat indult, amelyet Giurgiu rendőrigazgató a rendőrség tükára vezet és amely megfelelő büntetéssel sújtja majd a hatáskörüket messzi túllépő rendőrközegeket.

Betiltotta

a kultuszminisztérium az aradi „Szent Antal nővérei” o. álszerzetesrend további működését

Az aradi minorita plébániához a pénteki nap folyamán érkezett meg a kultuszminisztérium 23028—1939. számú átirata, amelyben hivatalosan rendelkeznek arról, hogy akadályozzák meg Boros Gizella és társnői által alakított „Minorita III-ad rend”, későbbben pedig „Szent Antal nővérei” elnevezés alatt működő egyesület működését. Mint ismeretes dr. Pacha Agoston megyéspüspök, aki pontos értesülést szerzett az egyesület működéséről, pástorlevélben hozta tudomásul, hogy ez az egyesület jogtalanul gyűjt a „szegényeknek” és ugyancsak jogosulatlanok arra, hogy szerzetes-nőkre emlékeztető ruhát viseljenek.

A kultuszminisztérium illetékes ügyosztályának átirata, hivatkozva a temesvári püspökség megkeresésére, határozottan rendelkezik, hogy a „Szent Antal nővérei” címen egyeült álszerzetes közösséget akadályozzák meg a működésében és egyben a tiltó és feloszlató határozatot is az aradi plébánia tudomására adja. Beszámoltunk már arról, hogy a temesvári püspöki főhatóság rendelkezése dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, aradi plébános, minorita rendfőnök beidézte a lakosság körében gyűjtőgető álszerzetesnőket és a megvápnüspök rendelkezéseire hivatkozva megtiltotta Boros Gizella és társnőinek, hogy továbbra is „szerzetes” ruhát viseljenek, elköbzta a pecsétjüket, amelyben jogtalanul használták a minorita-cimert és tanuk jelenlétében tudomásul adta a feloszlató rendelkezést. Így a temesvári püspökség rendelkezését, amelyet most a kultuszminisztérium is megerősített, végrehajtották, tehát Boros Gizellának és társnőinek nincs joguk arra, hogy bárhol, „emberbaráti célra” házalva gyűltsenek.

— Hírek a Soproni Nyári Egyetemről. Már hirtadtunk arról, hogy a budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ezidén is megrendezi nagysikerű nyári egyetemi tanfolyamát. A tavalyi évfolyamon a hallgatók száma a 750-et is meghaladta. Az áttűtő siker magyarázata az, hogy a Soproni Nyári Egyetemi Tanfolyamok világhírű professzorok és szakemberek előadásával és kirándulások rendezésével színes, hű képet adnak a mai műszaki világ képéről. A soproni vállalkozás augusztus hó 1—20-ig terjedő tanfolyamával páratlanul áll az egész világon. Értékelésük szerint sokan jelentkeztek az utódállamok területéről és az amerikai magyarság köréből is. Részletes felvilágosítással szolgál a Soproni Idegenforgalmi Iroda.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár, Piata Mihai Viteazul
BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben.
BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

Fényüzéssé változott Aradon a marosparti Neptun-strand használata

Milyen okok játszottak közre a jegyárak és a bérletek árának ugrásszerű felemelésében? Még mindig nem dőlt el a minisztérium és a város vitája

Beszüntették egyelőre a bérletek kiadását

Ugyilátszik végre beköszöntött az igazi nyár, elkövetkezett az az időszak, amikor igazán érdemes Aradon élni, mert itt a Maros és olyan fürdési lehetőséget kínál, ami feleslegessé teszi a nyaralásra való elutazást. Ellenében az alföldi városok általános jellegzetességével. Arad nemcsak partfürdővel szolgál tük lakó polgárainak, hanem pezsgő, eleven, szórakoztató és főképpen egészséges folyóparti fürdővel is, amire gyakran mondogatták a habokban hűsülő aradiak, hogy „megfizethetetlen.”

Most aztán, hogy az idei nyári idény is némi hőszéggel kedveskedik, kiderült, hogy sajnos egyik évről a másikra, az aradi Marosfürdő valóban megfizethetlenné lett, olyan megterhelést róttak erre a valóban nem fényűzési vonatkozású szórakozási, vagy talán inkább sportlehetőségre, amit csak igen kevesen bírnak el és ami előreláthatólag a város pénztárának jövedelmét is megcsappantja. Ez az oka annak, hogy az első kánikulás napok szinte üresen találták az aradi Marosfürdőt és hogy ezidőszereint teljes bizonytalanság uralkodik a városban, mert nem lehetetlen, hogy az adóterhek további emelése következtében még jobban megdrágul a fürdés lehetősége.

A megdrágított fürdőzés

Az történt, hogy minden előzetes tárgyalgatás ellenére is a pénzügyminisztérium véglegesen és visszavonhatatlanul arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy a folyómenti fürdőzést látványosságnak nyilvánítja és ennek megfelelően jegyenként két lei látványossági adó fizetendő. A bérletrendszer megállapításánál ugy döntöttek azok, akik a város tulajdonát képező Neptun-fürdő ügyeit intézik, hogy ebben a viszonylatban átalányban állapítják meg a látványossági adó és az egyéb közterhek összegét és végül is a 300 leies bérletár és a 105 leies kabinár mellett 55 lei illetékátalányt kellett fizetni. Már ez magában véve is alaposan megdrágította a partfürdőt, de a közönség jelentős része már napirendre tért a dolog felett és naphosszat ott tolongott a bérletkiállítás foglalkozó városi hivatalban, hogy nem csekély számú leieiért végre hosszas sorbanállás, jökdösődés és egyéb kellemességek után kézhez vegye a bérletjegyet, amikor most váratlanul újabb bonyodalom következett. A pénzügyi hatóságok nem hajlandók tudomásulvenni a látványossági adónak és az ugynevezett színház-illetéknek — ami jegyenként 2-2 lei, összesen tehát minden jegynél 4 leit tesz ki, — átalányban való fizetését és azt kívánják, hogy mindenki, aki bérletjegyet vált, a feltételezett idény-tartam valamennyi napjára, tehát összesen négy hónapra rója le a 4 leiket. Ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a 300 leies bérletjegy-ár és a 105 leies kabinjegyár mellett 122 idénynap után további 488 lei a látványossági és színházi illeték. Tehát az összes illetékek lerovása után — mert ezenkívül egyéb illyentermészetű tételek is terhelik a bérletet, — egy idényjegyért 960 leit kell fizetnie Aradi Polgárnak. Megjegyzendő, hogy ez a számítás is tulságosan derülátó — a közönség terhére, mert hiszen négy hónapos fürdőzési idényről szó sem lehet. Juniust legfeljebb tizedikétől lehet komolyan számításba venni, szeptemberben pedig már csak legfeljebb néhány fürdésre alkalmas nap kínálkozik csupán . . .

A városvezetőséget is váratlanul érte ez a meglepő állásfoglalás, amit viszont már jóelőre tisztázni kellett volna azoknak, akik első sorban és közvetlenül foglalkoznak a Neptun ügyeivel. Nem volt titok, hogy az idei nyári idény e tekintetben bonyodalmakat hoz majd, mégis csak közvetlen idénykezdet előtt történtek közbenjárások. Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes amikor maga is tudomást szerzett arról, hogy a pénzügyminisztérium álláspontja kedvezőtlen, személyesen járt közben

Bucurestiben és közbenjárásnak eredményeképpen maga a belügyminiszter hívta fel távbeszélőn a pénzügyminisztériumot az aradi partfürdőzés helyzetének könnyítése érdekében. Ennek ellenére végeredményében a fokozott közterhek megdrágították a Neptun-bérleteket, most pedig újabb és most már megfizethetetlen drágulással fenyeget a látványossági illeték átalányban való fizetésének visszautasítása, jóllehet például Temesváron egész más elbírálás érvényesül, az ottani fürdőzési lehetőségek előnyére. Aradváros vezetőségének megállapítása szerint Temesváron nem alkalmazzák a látványossági adónak ezt a rendszerét, nem drágítják meg tehát ilyen mértékben a fürdést. Ha pedig Temesváron ez a rendszer, miért alkalmazznak más szempontot aradi vonatkozásban . . .?

Távirat a miniszterelnökhöz

Egyelőre a partfürdő városi vezetősége beszüntette a bérletjegyek kiadását és most egy városvezetőség, mint a közönség türelmetlenül várja az elintéztést, aminek érdekében a városvezetőség táviratot intézett Armand Calinescu kormányelnökhöz, aki a belügyi tárca ügyeit is vezeti. Ennek az elintézésnek azonban nem szabad késnie, mert már tegnap is késő lett volna, hiszen Arad közönsége fürdeni szeretne. Elképzelhetetlen, hogy a pénzügyminisztérium mereven kitartson álláspontja mellett, amelynek érvényesülése esetén Aradon fényüzéssé minősül a partfürdés.

Pedig az üdülésnek ez a lehetősége főképpen azoknak az embereknek multsága, akik minősített üdülőhelyeken vagy éppen külföldön nem tölthetik a nyarat és beosztott leiekből intézik költségvetésüket télen-nyáron. Annyiszor hallottuk már ezt a jelszót, „Arad fürdőváros”, hogy már csak elcsépelet szólamként hat a város természeti adottságain alapuló idegenforgalmi fellendítés elképzelése. De az már mégis csak különös, hogy a fürdőjelleg fejlesztése helyett még az aradiak számára is lehetetlenné teszik a fürdőzést. Sokan nem tudják megfizetni ezt a hihetetlenül magas összeget, úgy hogy a Neptun-fürdő végül is csak néhány tehető ember szűk körű szórakozási lehetőségévé jelentéktelenedik s különösen a fiatalságnak az a része, amelynél az anyagi körülmények nem engedik meg a közel ezer leies fürdőbérlet kiváltását, ingyenfürdőbe vagy ami sokkal inkább figyelemreméltó, a szabad Marosba kényszerül. Ez aztán a szerencsétlenségek, az izgalmak, apró-cseprő kellemetlenségek meg sokszorozódását jelenti, ami végeredményben olyan szomorú látványossággá állandósulhat, hogy a látványossági illetéket a szabad fürdőzésre is bevezetik, esetenként és egyénekenkénti fizetési kötelezettséggel. (b. k.)

Letegyverezték a cseh rendőrséget egy német rendőrőrmester meggyilkolása miatt

Prágából jelentik: Junius 7-én éjjel a protektorátus területén fekvő Kladno város gimnáziumának közelében megölték Kniest Vilmos német rendőrőrmestert. A gyilkossággal kapcsolatban von Neurath báró Csehország és Morvaország protektorátus teljes gyűlési tilalmat rendelt el és intézkedett, hogy a színházakat, mozikat és a cseh iskolákat zárják be Kladnóban és kerületében, miután a cseh tanári kar nagy része politikai izgatást folytat. A német rendőrség figyelmeztette a cseh lakosságot, hogy az ablakokat este 8 órakor be kell csukni. A rendőrség minden olyan házra, amelynek ablakai este kilenctől reggel ötig nincsenek becsukva, tüzelni fog. Kladno városának polgármesterét elmozdították helyéről, ugyszintén a városi tanácsot is. Ha a német rendőrőrmester gyilkosát junius 9-én este nyolc óráig nem találják meg, még szigorúbb rendelkezéseket foganatosítanak.

Uj átszelőzött arcpuder

Egy párisi kozmetikus vegyész
csodálatos felfedezése

„Ez az arcpuder tiszter olyan finom és könnyű, mint amilyent valaha is elképzeltél lehetett! Csak olyan puder, mely annyira könnyű, hogy a levegőben uszik, lesz itt felhasználva. Ez egy párisi vegyész csodálatos eljárása, melyet most a Tokalon vásárolt meg.”

„Ez a magyarizta annak, hogy a Tokalon Puder, ez a híres párisi puder olyan simán és egyenletesen terjed el a bőrön, ez azt majd nem láthatatlan szépség-reteggel vonja be. Az eredmény egy teljesen természetesnek kinéző szépség. Teljesen más, mint a régi divatu nehéz puder, mely mindig csak egy „kikészített” kinézet kölcsönöz. A Tokalon Puderben még hab-crème is van, ezért tapad a bőrön a puder 8 órán keresztül. Még a legmelegebb lokálban sem lesz szüksége arra, hogy arcát „felfrissítse”, ha Tokalon Pudert használ. Egy átmulatott éjszaka után is úde marad az arca és nem fénylik.”

Egyházmegyei látogatás az aradi református egyházközségben

Fogarassy László és Bokor Sándor református egyházmegyei tanácsbírák csütörtökön az esti órákban érkeztek Aradra, hogy az itteni református egyház ügyeit vizsgálják felül.

A tanácsbírák egyházlátogatása a presbitérium gyűlésével kezdődött meg. Ezalkalommal számoltak be az egyház elmúlt évi működéséről. A beszámoló után a tanácsbírák egyhangulag és örömmel állapították meg, hogy az aradi református egyház vezetősége és tagjai lelkesen és odaadóan munkálkodtak az anyagi alap és a szellemi fejlődés érdekében. Az aradi egyház szervezeteibe szorosabban kapcsolódtak be az iparosok és munkások is.

A presbitérium gyűlése után a Református Otthonban diszvacsorát rendeztek a vendégek tisztelőre, amelyen a presbiterek családtagjaikkal együtt voltak jelen. A vendégeket először Dömötör László főgondnok üdvözölte, majd Tarnóczy Lajos aradi református lelkész mondott meleg üdvözlő beszédet. Ezután Fogarassy László emelkedett szólasra, aki megköszönte a szíves fogadást és a legnagyobb meglepetését fejezte ki az aradi református egyház áldásos működése felett. Bokor Sándor tanácsbíró ugyancsak őszinte örömet fejezte ki. Utána Tarnóczy Lajos mondott költői szavak nyalású, mély gondolatokkal ékes beszédet. Pohárköszöntőt mondtak még Szabó László presbiter és Veres Zoltán, aki az újonnan megválasztott presbiterek nevében beszélt. A kellemes, hangulatos vacsora a késő éjszakai órákban ért véget.

Pénteken délelőtt 9 órakor Bokor Sándor mondott beszédet a gyülekezetnek, amelyben a Krisztusba vetett hit és a keresztyén szellemből nyert vigasztalást tárta fel.

Ezután került sor az egyházi ügyvezetés felülvizsgálására, amelynek során mindent a legnagyobb rendben találtak. A tanácsbírák délben Tarnóczy Lajos vendégei voltak és délután 5 órakor Szentleányfalvára utaztak. Ugyancsak egyházközségi vizsgálatot tartanak még Gyorokon, Pankotán, Borosjenőn, Borosbészen és Csermőn is.

Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben

SPORT KÖZLÖNY

Nem tört meg a jég!

A gyorsabb olasz válogatott biztosan győzött Magyarországnak válogatottja ellen

Olaszország—Magyarország 3:1 (1:0)

Budapest. Üllői-uti pálya, 40.000 néző. Bíró Thomson (Anglia).

Napsütéses, szép, kissé tulmeleg időben került sorra a két csapat találkozója és a magyar csapat, amely 14 év óta nem tudta legyőzni a kétszeres világbajnokot, ezuttal is alul maradt, mert az olaszok minden egyes játékosra gyorsabbnak, lendületesebbnek bizonyult. Meazza és Turav a két csapatkapitány és Meazza vált nappal szemben, a két csapat pedig így áll fel:

Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Depetrini, Andreolo, Locatelli — Biavati, Perazzolo, Piola, Meazza, Colaussi. Magyarország: Szabó — Korányi, Bíró — Lázár, Turav, Balogh — Kincses, Sárosi dr., Zsengellér, Kiszely, Gyetvay.

Zsengellér indítja el a labdát és Foni felszabadító rúgása után már a 2. p. az olaszok vezettek.

Biavati elszázgul őrzőjétől, beadását Piola közlelő védhetetlenül befejei (1:0).

A 11. p. Sárosi 25 méteres bombája ad munkát Olivieriéknek, de 3 p. később Sárosi újabb lövése félmagasan az oldallécet találja el. A 18. p. Colaussi rug szögletet, de ezt mentik, egy perc múlva pedig Biavati lövése ad Szabónak munkát. A 24. p. 11-eshez jut a magyar csapat: Foni gáncsolja Zsengellért és a büntetőt Sárosi dr. lövi. A labda azonban nem elég erős és Olivieri jó érzékkel szögletre tudja ütni. Biavati újabb lövését menti Szabó, majd Zsengellér két alkalommal is mellé küldi a labdát.

A második féldő lanvább iramban indul, bár Kiszelynek van ekkor is egy nagy helyzete. A 14. p. újabb gólt ér el az olasz csapat:

Colaussi Meazza átadásával elfut. Lázár elkíséri és a szélső bekanyarodva az ötösről vágja be a labdát (2:0).

Meazzanak kiujul Belgrádban szerzett sérülése és néhány percre elhagyja a pályát, majd Sárosi és Zsengellér cserélnek helvet. A 20. p. ismét a magyar kapuban a labda:

Colaussi szélvészént megy el, Korányi közben lest reklamál, a keresztelni akaró Bíró pedig már nem ér el a szélsőt, aki futtában lapos bombát zúdít a hálóba (3:0).

A magyar csapat most belefekszik és a 30. p. Kincses—Sárosi összjáték után Kiszely kapja a labdát, de jobblábás lövése fölé kerül. Két perccel később mégis megszerzi a magyar csapat a becsület-gólt:

Kincses jól küldi be a labdát, Kiszely fejese azonban a lécről pattan vissza. Innen Andreolo továbbítja kifelé, de Kiszelynek jól jön a labda a ballábara és élesen vágja a balsarokba (3:1).

A játék irama most hevesebb, egy-egy fault is kicsuszik, sőt a 41. p. amikor Kiszely megrugja Depetrinit, ez azonnal elégtételt is vesz és megüti a csatárt, amiért a játékvezető kiállítja.

A győztes csapat kitünően játszott. A védelem sziklaszilárd, a fedezetsor és a mezőny legjobbja Andreolo, elől pedig Meazza okos játéka, a szélsők szédületes gyorsasága, Perazzolo munkabírása és Piola intelligens irányítása érdemlik meg az elismerést. A magyar csapat védelme egy-egy pillanatra kihagyott és ezeket a megtorpanásokat használták ki az olaszok. A fedezetsorban Lázár csalódást keltett, elől pedig csak Sárosi érdemel dicséretet.

Slivat—Lengher a hátvédpár, Lupas a balfedezet az olaszok elleni válogatott csapatban

Bucuresti. A szövetség rendelkezésére tegnap délután a válogatottjelöltek csapata edzőmérkőzést játszott a Venus ellen, amelyben több válogatott tartalék, úgy mint Kovács II, Marcu, Bogdan stb. szerepelt. Az érdekes gyakorlómérkőzést a válogatott jelöltek csapata 3:0 (3:0) arányban nyerte és a gólokon Barátky (2) és Reiter osztozkodtak. A mérkőzésen Pavlovici bebiztosította, hogy ma jobb Sadovskinál, Slivat és Lengher áttörhetetlen gátat alkottak, a fedezetsorban pedig Lupas volt az, aki osztatlan tetszést keltett sima, nyugodt játékkal. A csatársorban Barátky tündökölt: lövései, leadásai, finom cselezései sorra sikerültek és ha az olaszok ellen is úgy megy

majd a játék, akkor Olivieri legény legyen majd a talpán.

A mérkőzés után összeült a válogató bizottság és rövid tanácskozás után kijelölték az olaszok elleni tizenegyet, amelyben két újonc: Slivat és Lupas is helvet kapott. A válogatott csapat összetétele a következő:

Pavlovici (Ripensia) — Slivat (AMEFA), Lengher (Rapid) — Viintila (Rapid), Juhász (CAO), Lupas (Tricolor CFPV) — Orza (Venus), Reiter (CAMT), Barátky (Rapid), Bodola (Venus), Dobay (Ripensia).

Tartalékok: Sadovski (Juventus), Albu (Venus), Feraru (Venus), Marcu (Ripensia), Kovács II. (Tricolor).

Két elsőosztályú bajnoki mérkőzés a vasárnap műsorán

Az alkerületi bajnokság hivatalos fordulói már régen lezárultak, de még mindig vannak lejátszatlan meccsek, amelyek közül kettőt vasárnap bonyolítanak le és pedig az Astra a Crişanát, az ATE (SGA) pedig az Olimpiát látja vendégül. A Crişana és az Olimpia esélyesek a mérkőzéseken és a műsort két ifjusági bajnoki, valamint egy barátságos mérkőzés egészíti ki. A részletes bíródelegálást alább adjuk:

KERÜLETI I. OSZTÁLY:

Astra—Crişana, Astra-pálya, 10.30 órákor, bíró: Chiral, határbírók: Vagalau és Barbu.

ATE (SGA)—Olimpia, Gloria-pálya, 17.30 órákor, bíró: Oprişa, határbírók: Burdan és Daráze

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Olimpia—ATE (SGA), Gloria-pálya, 15.30 órákor, bíró: Marienuţ.

Unirea—Egyetértés (Intelegerea), Unirea-pálya, 16.00 órákor, bíró: Karlich.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉS:

Banatul—Titanus, Titanus-pálya, 18.00 órákor, bíró: Polareczky, határbírók: Schneider és Milancovici.

Ugyis az a kapából!

A magyar bajnokság hátralévő mérkőzései a következők: június 11.: Hungária—Ujpest, Ferencváros—Bocskai, Nemzeti—Zugló, Phöbus—Taxisok, Budapest—Szolnok, Kispeszt—Szeged SSE—Elektromos, június 15.: Kispeszt—Budafok, június 18.: Szeged—Phöbus, Taxisok—Bocskai, Elektromos—Budafok, Zugló—Hungária.

A FITA-gyár futballcsapata csütörtökön a Vultur-pályán kitünő játékkal legyőzte Buzsák válogatottját. Az eredmény 8:2 (5:1) volt a FITA lavára és a gólokon Takács (3), Odiaci (2), Rékási (2) és Kerner osztozkodtak.

Lou Nova és Bob Pastor került össze valószínűleg a legközelebbi nehézsúlyú ökölvívó világbajnokságért folyó küzdelemben. Nova Max Baert, Bob Pastor pedig a néger Roscoe Tolst győzte le és kettőjük mérkőzésének győztese Joe Louis ellen meccselne a világbajnokságért.

O Vasárnap délelőtt sporteseménye: Szabó Albert-cég—Textilesek. Vasárnap délelőtt 10 órákor az AMTE pályán ütközik meg a két jóképességű cégcsapat, mely igen érdekesnek ígérkezik, mert mindkét csapatban több elsővonalbeli játékos szerepel: Reinhardt II., Batrin, Fried stb., a Szabó Albert-cég csapata a következő összetételben játszik: Deutsch — Típei, Boros — Minya, Reinhardt II., Szaniszló III., — Marinkás, Schwarz, Fried, Blaskovits, Oraczký.

1944-ben Londonban lesz az olimpia?

Acsehek önállóan indulnak Helsinkiben.

A nemzetközi olimpiai bizottság londoni ülésén Baillet Latour gróf elnök bejelentette, hogy a német kormány döntésének megfelelően a helsinki olimpián a cseh—morva protektorátus önálló államként vehet részt a játékokon. A bejelentést a bizottság tagjai nagy meglepedéssel fogadták.

Londoni hírek szerint valószínű, hogy az 1944. évi olimpiai játékok megrendezésének jogát London kapja meg.

O Szabó Miklós nyerte azt a 3000 méteres síkfutóversenyt, amelyet Budapesten a magyar—olasz mérkőzés félidejében futottak le. Szabó Miklós 8 p. 28.0 mp. alatt futotta a távot, míg a másodiknak befutó Iglió 8 p. 29 mp.-et, a harmadik Csaplár pedig 8 p. 29.8 m.p.-et futott.

O A Prietenii egyéni tekeversenye. Vasárnap ismét alkalmuk nyílik a legjobb egyéni tekeversenyzőknek tudásuk és erejük összemérésére, mert a Prietenii az új pályáján, reggel 9 órai kezdettel egyéni tekeversenyt rendez. Bizonyára megragadják a kedvező gyakorló alkalmat a bajnokság előtt és legjobb tekezőink fognak versengeni a szép díjakért. Este 8 órakor a Prietenii vendégül látja barátságos csapatverseny keretében a Tricolor csapatát.

Kulturbotrány Tordán

A tordai mozibérő tetteleg bántalmazta Mihályi Károly szingagzátot

Tordáról jelentik: A város vezetősége a tulajdonát képező városi színházat Grecu Traian mozibérőnek adta bérbe. A város és Grecu között kötött szerződés értelmében a mozibérő a helyiséget a magyar színészet számára évente négy hétre köteles átadni. A megállapodás szerint a magyar színtársulatok az összbérelt 10 százalékát, — amely nem lehet kevesebb mint 200 lej — fizetik esténként a mozibérőnek. A szerződésnek ezt a pontját azonban egyetlen színtársulatnak sem sikerült érvényesítenie. A mozibérő ugyanis a fenti százaléknak négyszeresét, míg a minimumösszegnek tizszeresét követelte a színtársulatoktól. Ezzel magyarázható, hogy már hosszú idő óta Tordán nem játszott magyar színtársulat.

Nemrégben Mihályi Károly szingagzátotnak sikerült kivívnia a városnál, hogy a város vezetőség és a mozibérő között fennálló szerződésben foglalt feltételek mellett megkapja a színháztermet. Mihályi megszerezte a szükséges engedélyeket és jegyeket, míg a mozibérőt a város felszólította a terem átadására. Mihályi Károly délután 6 órákor Tarnay József bonviván és Gáspár volt szingagzátot társaságában megjelent a helyiségben és kérte a terem átadását. Grecu Traian mozibérő azonban megtagadta a kérés teljesítését. Mihályi és Grecu között ekkor szóváltás keletkezett és ennek hevében öklével a mozibérő a szingagzátot arcába vágott. Csak a jelenlévők közbelépése akadályozta meg a további verekedést.

Este a gyülekező közönségre való tekintettel a színtársulat is kénytelen volt elfogadni a mozibérő súlyos feltételeit, hogy az első előadást megtarthassa. Hogy mi lesz a Mihályi színtársulat tordai vendégszereplésének további sorsa, nem lehet tudni.

**NYEREMÉNYT
à 6 MILLIÓ Lei**

**NYEREMÉNYT
à 1 MILLIÓ LEI**

**UJITSA MEG
SORSJEGYÉT**

idejében, ha pedig nem lett volna eddig sorsjegye, kérjen kedvelt sorsjegyárusától felvilágosítást, milyen feltételek mellett vehet részt a IV osztály huzásán.

valamint további
64.530 NYEREMÉNYT
oszt szét az
ÁLLAMI SORSJÁTEK
játékosai között
JUNIUS 15.-ÉN a 19. sorsjáték IV. osztályának a huzása alkalmával.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Mikor fizetendő a kiviteli prémium után is repülőbélyegilleték? A nemzeti légügyi a apról szóló törvény módosító intézkedései

Az „Aradi Közlöny“ legutóbbi számában már megemlékeztünk arról, hogy a Monitorul Oficiali junius 6.iki 128. száma közli a nemzeti légügyi alapról szóló törvény módosítását. Jelentettük, hogy a módosítás értelmében a számlák repülőbélyegilletékét 3 ezrelékről 4 ezrelékre emelték.

Az erről szóló szakasza második bekezdéséhez új paragrafus került, amely azt mondja ki, hogy exportörök által kapott értékesítési prémium, ha nem szerepel a számlában, az eladási ár részének számít és ugyanolyan bélyegilleték alá esik. Azok az ingósági eljárások, amelyekre a jogi okiratokról és ténykedésekről szóló bélyegtörvény 15-ik szakaszának 8/a. bekezdése vonatkozik, mentesek az egy ezrelékes repülőbélyegilleték alól, ha törvényesen felbélyegzett számlákat bocsátottak ki róluk az erre kötelezetiek.

A IX. fejezet első paragrafusának módosított szövege szerint mindenféle bányakoncesszió, vagy annak meghosszabbítása, valamint engedélyezése 3 százalékos repülőbélyegilleték alá esik.

Az új törvénysszöveg módosítja a repülőalap vezérőbizottságának összetételét. A törvény alkalmazásával kapcsolatos nehézségek, valamint más törvények idevonatkozó intézkedéseinek elbírálása, amelyek a repülőbélyegtörvény által megállapított illetékekre vonatkoznak, erre a bizottságra tartoznak. A bizottság döntései kötelező erejűek és megfogják jelenni a Monitorul Oficialban.

Nagyon fontos az új szövegezésű 13-ik törvénysszakasz, amely szerint a jóváhagyási végzésel ellátott jegyzőkönyvek, valamint a jogerős bírói ítéletek végrehajtása a pénzügyigazgatóságok

útján történik és a repülőalapról való kivételük van a kirótt bírság erejéig a megbírságolt minden ingó és ingatlan vagyonára.

A 15-ik szakasz 13-ik bekezdése úgy módosult, hogy a nyolcadik szakaszban előírt duplabélyegek nem semmisülnek meg a két bélyegrész egyszerű különválasztása által, hanem bélyegzővel, vagy aláírással meg kell semmisíteni úgy az okmányra, mint a szelvényrészre ragasztott bélyegeket. Ugyan ezen szakasz utolsó bekezdése is módosult, olyan értelemben, hogy a szakaszban felsorolt bírságcsökentéseken túlmenő elengedést csak maga a repülőalap adhat, de a bírságolási végzésben kirótt összeget egyharmadánál kisebbre csökkenteni nem lehet. A kihágási jegyzőkönyveket a repülőalap csak a következő esetekben semmisítheti meg: ha ugyanazon kihágásért két bírságolási jegyzőkönyvet vettek fel, ha a bírságolásnál számítási tévedés történt, vagy ha helytelenül alkalmazták a törvényt és végül, ha a kihágást megállapító közeg nem volt illetékes erre.

— Az ékszerésztől, aki nem tagja a céhnek, megvonják az aranyvásárlási engedélyt. Nagyváradról jelentik: A nemesfémfeldolgozó iparosok kolozsvári céhközpontja értesítette a nagyváradai szakmabeli iparosokat, hogy a munkaügyi minisztérium jóváhagyta a céh alapszabályait, aminek alapján a szervezési munkálatok a tartomány egész területén megindultak. A céhnek tagja minden órás, ékszerész és látszerész. Akik ezek közül nem vétetik fel magukat a céhbe, azoktól a Nemzeti Bank megvonja az aranyvásárlásra jogosító felhatalmazást.

Szükség van a román-magyar árucseré feltételeinek felülvizsgálására

Bucuresti. Az „Argus“ című lap szerint a román-magyar gazdasági egyezmény határideje rövidesen lejár. Minthogy a közép- és délkelet-európai államok gazdasági viszonyaiban változások állottak be, szükség van a román-magyar árucseré felülvizsgálására. Még nem döntötték el, hogy a tárgyalások Bucurestiben, vagy Budapesten lesznek-e.

Egyszerűsítették a szabadforgalmi devizák vásárlásának formáit

A szabadforgalmi devizák ellenében engedélyezett behozatal, illetve az ilyen értelmű behozatali engedélyek kiadása megkönnyíti azon exportörök helyzetét, akiknek jogukban áll 15 nap leforgása alatt szabadforgalmi devizáikat eladni. Maga a behozatali engedély, egyedül azonban eddig nem adott jogot az exportörnek a szabadforgalmi devizák megvásárlására. Az importöröknek tudvalevőleg e célból szükségük volt a Banca Nationala külföldön vásárlási engedélyére. Az említett rendszer azonban nehézkes volt és meglassította az ügyletek lebonyolítását. A nehézségek elhárítása végett úgy döntöttek, hogy egyszerűsítik az eljárást. Legújában úgy határoztak, hogy mellőzik az említett vásárlási engedélyt és a jövőben maga a behozatali engedély jogot ad a devizák megvásárlására. Így tehát a jövőben az importör, aki a behozatali szabályozó igazgatóságtól a behozatali engedélyt megkapta, azonnal valamelyik meghatalmazott pénzügyhatósághoz fordulhat a behozatali engedélyben megjelölt devizák bevásárlása végett. Ilyen értelemben egyébként a közeli napokban részletes hivatalos közleményt adnak ki.

Csikmegyében fagyott!

Csikszeredáról jelentik: Csikmegyében váratlanul a fagy pont alá süllyedt a hőmérő. Az erős hidegben még a csebrekben kitett víz is megfagyott. Az éjszaka folyamán olyan nagymennyiségű dér hullott, hogy reggelre a háztetöket vastag fehér réteg vont be. Harminc év óta nem volt fagy júniusban Csikmegyében. A váratlanul jött időjárás óriási károkat okozott a vetésekben. A megye évi babtermését teljesen tönkretette, a krumplitermés is iavarezsben elpusztult, súlyosbítja a helyzetet, hogy éppen most indult virágnak a rozs és a fagy a Csikmegye konyerét jelentő gabonáját is elpusztította. A gyümölcsösökben is helyrehozhatatlan károkat okozott a júniusi fagy. Az anyagi kárról még pontos kimutatás nem készült, de a jelek szerint, ha segély nem érkezik, Csikmegye lakossága rosszat ígérő tél elé néz. A mezőgazdasági kamara megérte a szükséges létségeket a kár felbecsülésére.

A hetipiac árai

A hetipiac alkalmával az aradi gabonapiac csekély felhozatal volt és a felhozott áru iránt a kereskedők részéről minimális érdeklődés nyilvánult meg, ami nagyrésztben azzal magyarázható, hogy egy idő óta Arad vidékéről a kivitei szünetel. A gabonapiac árai egyébként a következőképpen alakultak: Buza mázsánként 370—380 lei, tengeri 390, árpa 420, zab 500 lei.

Zöldségpiac: Csipős zöldpaprika drb. 50 bani, töltési való zöld paprika 1.50—2.50, új burgonya kg. 5 lei, új hagyma kötege 40 bani,orma 16, len-cse kg. 12, répa 3, paszternák 2, petrezselyem 2—4, hónapos retek kötege 1, paraj kg. 1, spárga 28, fokhagyma 8, hagyma 4—7, savanyu káposzta kg. 4—6, saláta 4—8 drb. 1 lei, zöld borsó 14, zöldbab kg. 12, paradicsom kg. 140 lei.

Gyümölcspiac: Dió kg. 28, hámozott dió 72—80, aszalt szilva 24, narancs 40, citrom drb. 5—6, befőzni való ropogós cseresznye kg. 18—24, apróbb cseresznye 10—12, földi eper 24—28, szamóca 12—14 lei literje, körte kg. 14, tavalyi Jonathán alma kg. 50 lei.

Tej- és tejtermékek: Tehénturó kg. 16 lei, tej literje 5—6, tejjel literje 25—40, vaj kg. 60—90 lei. Tojás drb. 1.50—1.70 lei.

Baromfi: Tyuk párja 50—100 lei, kővér liba 380—550, sovány liba 150—180, csirke 50—70, kővér kacska 240—300, sovány kacska 100—120 lei párja.

— Állami hegesztőüzemet létesítenek. A Rador távirati iroda jelentése szerint a munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy állami hegesztőüzemet létesít. A hegesztőüzem létesítésének a célja, hogy ott a román mérnökök és szakmunkások különleges kiképzést kaphassanak az autogén- és elektromos hegesztésből.

A harmadik évnegyedre szóló importkéresek június 10-30. között adandók be

Az importkéresek az e célra szolgáló blankettákon csakis írógéppel állíthatók ki

A Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság most adta ki rendelkezését a harmadik évnegyedre szóló importkéresek beadására vonatkozóan. A rendelet fontosabb részei a következők: A harmadik évnegyedre szóló importkéresek a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság iktatóhivatalában adandók be. Ugyanide postán, ajánlott levélben is elküldhetők. A kéresek csak a Kereskedelmi és Iparkamráknál beszerezhető hivatalos blankettákon készíthetők el, írógéppel, minden törlés, vagy javítás nélkül. A kéresek a legpontosabban töltendők ki és a cég bejegyzeti vezetői által aláírandók. A nem pontosan kitöltött kéresek nem veszik figyelembe. A több országra vonatkozó importkéresek országként külön-külön állítandók ki. Az importkéresek június 10-30. között adandók be, kivéve a gépekre és gépalkatrészekre vonatkozó kéresek, amelyek július első napjaiban is beadhatók. Itt írjuk meg, hogy a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság befejezte az egyes cégek importkvóta emelési kéreseinek felülvizsgálását és a harmadik évnegyedre szóló kvóta megállapításánál kvótaemeléseket terveznek.

Vasárnap délelőtt tartja meg közgyűlését az EMGE aradmegyei tagozata

A közelmúlt napokban, általános meglepetésre, egyes aradmegyei községekben olyan hírek terjedtek el, hogy az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület aradmegyei tagozatának vasárnapra, június 11-ikére hirdetett rendes évi közgyűlése elmarad. Ezzel kapcsolatban tájékoztatást végett közöljük, hogy a közgyűlést vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az Iparos Otthon nagytermében a már meglévő hatósági engedéllyel feltétlenül megtartják.

A közgyűlésen az EMGE, központja részéről megjelenik gróf Teleki Adám, az Erdélyi Gazda szerkesztője, országgyűlési képviselő, valamint Telegdy László ügyvezető alelnök is. Előreláthatólag részt vesz a közgyűlésen dr. Szász Pál országos elnök is, akinek biztos jöveteléről még nem érkezett végleges értesítés, mert esetleg Bucurestiben kell maradnia, ahol a szenátus ülésén vesz részt. Abban az esetben, ha ezirányú elfoglaltsága nem tartja vissza Bucurestiben, Szász Pál dr. föltétlenül eljön az aradi közgyűlésre.

Vasárnap délután négy órától az Iparos Otthon nagytermében dr. Konopi Kálmán elnök előadást tart a buza termeléséről, nemesítéséről és értékesítéséről, továbbá Teleki Adám gróf az aradi ipar és kereskedelem tagjai részére fog szakmai előadást tartani a Front magyar vezetősége nevében.

A tordai magyar iparos egyesület hatvanéves jubileuma. A tordai Magyar Iparos Egyesület ez év folyamán, előreláthatólag szeptember első felében fogja megünnepelni fennállásának hatvanéves évfordulóját, amely alkalommal nagyszabású ünnepséget és ezzel kapcsolatban ipari kiállítás is rendez. A jubileumi előkészületi munkálatok már folyamatban vannak, amit egy bizottság végez Tompa Sándor és Szémán József elnökök vezetésével, továbbá Csetry Ferenc t. b. elnök, Darkó Lajos, Szilgyi Sándor, Simon Márton, Tompa Lajos, Tóth Samu, Nagy Gyula és még több iparos közreműködésével. Az egyesület hatvanéves történetét Káptalan Nagy Béla titkár fogja ismertetni.

Tisztázzuk a kérdést:

NYUGDIJAS. A hadmentességi adóról szóló törvény a Monitorul Oficial ez év április elsején számában jelent meg. A törvény értelmében a hadmentességi adó két részből áll, mégpedig egy fix illetékből, amely évi 800 lei és egy aránylagos illetékből. Az aránylagos illeték a következőképpen alakul: A hadmentesség első három évében a hadmentességet élvező, valamint az említett szülei állami adójának 10 százaléka és a fizetés, vagy nyugdíj-jövedelem, valamint az ingó tőke jövedelem 7 százaléka. A mezőgazdaságban hadmentességi illetékként az egész adó 5 százaléka fizetendő. Az első három év letelte után, vagyis a következő években a fenti illetékek fele, tehát az egyenesadó 5 míg a fizetés vagy nyugdíj-jövedelem, illetve ingó tőkéből származó jövedelem 3 és fél százaléka fizetendő. Olyan esetekben, amikor a hadmentességet tanulmányok folytatásának lehetővé tétele végett kéri, a fenti illetékeken kívül külön kétezer leies illeték fizetendő ha a diák belsődon tanult és nyolcezer lei illeték, ha külföldön tanult.

Új rendelkezések

a kompenzációs behozattal kapcsolatban

A Banca Națională közli: Azon cégek, amelyek kompenzációs alapon végeznek behozattal és ebből a célból a behozattal keret iránt érdeklődnek a behozattal szabályozó igazgatóságnál, június 15-étől ezirányú kéréseiket csak a Banca Națională által kibocsátott nyomtatványokon adhatják be. Ezek a nyomtatványok a Jegybank fiókjainál kaphatók. A kéresekkel egyidejűleg közölni kell azt az exportot is, amelynek alapján a kompenzációs behozattal eszközölni akarják.

Június elseji hatállyal a Banca Națională különleges engedélye nélkül a kontingentálás alá, valamint nem kontingentálás alá eső áruk ellenértéke csak abban az esetben fizethető ki, ha ezekre a fizetésekre a bankok olyan devizákat használnak fel, amelyek olyan országokba történő kompenzációs kivitelből származnak, ahonnan a szóban lévő és kifizetésre kerülő árukat behozták. Más esetekben a Banca Națională előzetes engedélye szükséges.

Ugyancsak elseji hatállyal az országba behozott filmek ellenértékének, valamint régi tartozásoknak kifizetése csak a Banca Națională előzetes engedélyével történhetik.

Azokban az esetekben, amikor kifizetések a fenti rendelkezésekkel ellentétben történnek, azokat a Banca Națională nem ismeri el és az érdekelt bankokat arra kötelezi, hogy a szóban lévő devizák összegét engedje át a Banca Naționalănak.

Ülést tartott az EMGE háziipari szakosztályának választmányja. A napokban ülést tartott az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület háziipari szakosztályának választmányja. Jelen voltak: dr. Szász Pál, az EMGE elnöke, Telegdy László ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató, Demeter Béla lepszervező, Vita Sándor, Balázs Antal, dr. Kántor Lajos, az Erdélyi Múzeum Egyesület titkára, Péterffy Albert Kovácsné, Antal Gusztáv szászrégeni ref. lelkész, Kós András Sztána, Vita Zsigmond tanár Nagyenyed, Krasznai György földműves, Szász Lóna, Szücs Elemér Kolozsvár, Tökés Tibor ref. lelkész Körösfő, Nagy Ödön ref. lelkész Kolozsvár, Maltkai Endre ref. lelkész, etnográfus, Szelené Horváth Erzsébet iparművész, Tolvaj Gézáne Székelykeresztúr, Csörtán Márton, Puskás Lajos, r. kath. tanár, Ványolós István szerkesztő, keramikus, Szabó T. Attila tanár, továbbá a szakosztály vezetője: Szentimrei Jenő elnök, Mikó Lőrincné alelnök, és Folyóvich Endre előadó. A megbeszélésen részletesen megvitatották az erdélyi magyar háziipar kérdését. Az elnökség javaslatára a választmány tagjaiból alosztályokat alakítottak a különböző háziipari ágak termelési és értékesítési problémái megoldására. Külön alosztály alakult a néprajz- és népművészet tudományos művelésére is.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.31—143.38
Fönt	662.40—672.75
Palesztinai fönt	663.09—673.44
Holland forint	75.21—76.38
Svájci frank	31.95—32.48
Francia frank	3.78—3.85
Márka	40.50—41.50
Pengő	25—27
Csehekrona (hivatalos)	4.68—4.77
Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:	
Angol fönt, 30%-os szabadkvóta	1600—1620
Angol fönt, 20%-os kvóta	1420—1424
Angol fönt, 40%-os kvóta	1020—1022
Holland forint, 30%-os szabadkvóta	176
Dollár, 30%-os szabadkvóta	305
Svájci frank, 30%-os kvóta	75
Francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.30
Francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9.50
Belgas, 30%-os	58.50
Zloty, 30%-os kvóta	67.50
Svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

SZOMBAT, JUNIUS 10.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Vasile Julea zenekara. 13:45: Felolvasás. 13:45: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszere közlemények. 17: A Straja Tarii szervezet órája. 18:15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 19:15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:17: Felolvasás. 19:32: Lemezek. 20: Ion Savin tanár előadása. 20:15: A Gordon-testvérek táncczenekara. 21: Rádióüzenetek. 21:15: Rádiózenekar. 22: Hírek, sport közlemények. 22:15: Táncclemezek. 23: Hírek. 23:15: Román énekek és táncok lemezek. 23:40: Hírek külföldre franciául és angolul. Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, éterrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Rác Béla cigányzenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó. 17:45: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 18:10: A rádió postája. 18:40: A rádió szalonzenekara. 19:45: Felolvasás. 20:15: Hírek. 20:25: Emberi Nándor dr. zongorázik. 21: Komáromi-est. 21:10: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:20: Országos Postászenekar. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:30: Táncclemezek. 1:05: Hírek. Budapest II. 19:25: P. Jánossy Béla és Farkas Andor verseiből adnak elő. 20:25: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21:20: Táncclemezek. 22:30: Időjárásjelentés. Belgrad. 13: Népdalok. 14:10: Rádiózenekar. 17:45: Lemezek. 18:20: Popow énekes. 18:50: Népies zene. 19:15: Sztankovics zeneakadémiai növendékeinek hangversenye. 20: Népszerű zene. 21: Népszerű est. 22: Rádiózenekar. 23:15: Táncczene.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Masamódeány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna káplaszalon, Str. Goldis 1.

Románul tudó kisasszony kerestetik délutánra Dr. Werneré, Str. Alexandri 2601

UAKAS

Kettőszobás, modern földszinti lakás a törvényszék mellett, fürdő- és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. 2470

Kétszoba, előszoba, fürdőszoba, ujonnan festett garconlakás kiadó. Str. Constantin 4. 2585

Külön előszobás butorozott, vagy butorozatlan szoba fürdőszoba használatra kiadó. Hirsch, Str. Gen. Berthelot 6. 2600

Bul. Reg. Ferdinand 19. sz. alatt földszintes, négyosztás lakás kiadó. 2587

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cím a kiadóban.

Olcsón kiadó

II. emeleti háromszobás uccai lak., teljes komforttal, Str. Av. Gheorghecu 11a. szám alatt a Park mellett. 2602.

Asszonyom!

Fényes az arca, tele van mitesszerekkel, ne keserítsd ez el. Használjon puder helyett

SULFAMYL^{ken-} pudert.

VÉTEL-ELADÁS

Új Singer súlyszelhető varrógép, francia háló, konyha, sfadivány, antik vitrin, szublód, előszobafal, ószeszek ható ágyci eladó. Megtekinthető vasárnap. Str. Dacilor 14. 2599

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT
HUSIT
Str. Mocioni 18.
Telefon 15-22.

Legújabb jelentéseink:

Strang, az angol kormány megbizottja, hétfőn utazik Moszkvába

Uj angol-irancia tervezetet visz magával az angol megbizott

London. Strang angol külpolitikai tanácsadó tegnap este repülőgépen megérkezett az angol fővárosba, hogy átvegye az utasításokat a Moszkvában való tárgyalásokkal kapcsolatban. Halifax angol külügyminiszter ugyancsak tegnap hosszas megbeszélést folytatott Maisky szovjet nagykövettel, a párisi angol nagykövet pedig Daldier miniszterelnökkel és Bonnet francia külügyminiszterrel. A tárgyalások után Phipps Londonba utazott, hogy még Strang elutazása előtt közölje az angol kormánnyal azokat a francia szempontokat, amelyek siettetik a Szovjetunióval folytatott tárgyalások menetét.

Az angol kormány külügyi bizottsága nétek délután tartott ülésén megállapította azokat az irányelveket, amelyeknek keretén belül William Strang, a külügyi hivatal kelet-európai szakértőjének moszkvai megbízatása mozog.

Halifax külügyminiszter beható tanácskozással folytatott Stranggal. A megbeszéléseken jelen volt a párisi angol nagykövet is, akit az elmult este hívtak sürgősen haza a francia fővárosból. A megbeszélések után Halifax külügyminiszter Cadogan külügyi vezérnök társaságában az alsóházba sietett, ahol a miniszterelnök szobájában folytatták tovább a tanácskozásokat. Ugy tudják hivatalos helyeken, hogy Strang külön repülőgépen repül Moszkvába, ahová magával viszi a megállapodásnak azt az új közös angol-francia tervezetét, amit az alsóház külügyi bizottsága már jóváhagyott. Ebben a megállapodás-tervezetben újabb pont szerepel a balti államok körüli nehéz helyzet áthidalására s ez a szakasz a hírek szerint úgy szól, hogy minden olyan támadás, amely a szerződő fél szomszédját éri, ha a szerződő fél veszélyeztetve látja saját határait, úgy számít, mintha mind a három szerződő felet érte volna támadás.

A Daily Express értesülése szerint Strang

javasolni fogja Moszkvában, hogy Anglia, Franciaország és a Szovjetunió tegyenek ünnepléses ígéretet létérdekeik kölcsönös védelmére. A közös nyilatkozat után Anglia kijelentette, hogy létérdekét érezni veszélyeztetve, amennyiben egy harmadik hatalom megsértené Belgium semlegességét. Így oldanak meg, hogy a Szovjetunió létérdeke biztosítva legyen a Balti-államok részéről is, amennyiben a Balti-államok valamelyikének függetlenségét megsértenék.

Az angol kormány tegnap eljuttatta a francia fővárosba a szovjet ellenjavaslatához fűzött megjegyzéseit és javaslatait. A Journal szerint a francia kormány az angol indítványokat módosítani fogja. Az Oeuvre úgy tudja, hogy Strang többféle megoldási lehetőséget visz magával Moszkvába és ezeknek a megoldásoknak mindegyike kitűnően alkalmazható a szóbanforgó problémák tökéletes megoldásánál. Feltűnést keltő cikk jelent meg a Petit Parisienben, amely arról számol be, hogy a szovjetkormány nem írja alá a megállapodást és nem hajlandó kötelezettségeket vállalni.

— Moszkva, — írja a francia lap —

elégítelt akar magának szerezni Angliától azért a kudarcért, amely a müncheni tárgyalások során érte.

A szovjetkormány ugyanis úgy véli, hogy az idő az ő javára dolgozik és a várakozás módját nyújt számára, hogy adott pillanatban, mint döntőbíró szerepelhessen.

London. (Rador.) A munkáspárti ellenzék annak a gyanújának ad kifejezést, hogy Halifax lordnak a lordok házában elmondott beszéde Németországgal való megbékélési kísérlet volt. Chamberlain miniszterelnök alsóházi beszéde ugyanezt jelenti.

A danzigi sportünnepségekre tízezer német rohamosztagos érkezett

Göbbels dr. szombaton érkezik Danzigba

Danzig. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentése szerint Lutze Viktor, a német nenzeti szocialista rohamosztagos vezérkari főnöke 10 ezer rohamosztagos kíséretében pénteken Danzigba érkezett, ahol részt vesz a danzigi Ostland szervezet által rendezett sportünnepélyen. A Havas hozzáfűzi, hogy a Lengyelország és Danzig közötti konfliktus

a közeljövőben drámai fordulatot vehet. Göbbels német propagandaugyi miniszter érkezését szombatra várják. A sporteseményeknek nincsen összefüggése a jelenlegi danzigi helyzettel, másrészt pedig a danzigi szenátus elnöke, Greiser június 6. től 16.ig katonai kötelezettségének tesz eleget a német hadseregben.

Ötvenezer csehkorona birságot vetettek ki Kladno városára

Drákói intézkedéseket foganatosítottak a német hatóságok

Prága. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint péntek estére újabb rendészeti szigorítások várhatók a meggyilkolt német rendőrtörzsörmeister ügyéből kifolyólag. Mint ismeretes a német hatóságok este 8 órát tüzték ki határidőnek a gyilkos kézrekerítésére. Delután 4 óráig a tettest még nem sikerült elfogni. A hatóságok felemelték a feljelentő jutalomdíját.

Prága. (Rador.) A német hatóságok 30 ezer csehkorona jutalmat tüzték ki annak, aki a kladnoi rendőrgyilkosság tettesének nyomára vezet. Alois Elias tábornok, cseh miniszterelnök Kladnoba utazott, hogy résztvegyen a vizsgálatban.

A kladnoi rendőrormeister meggyilkolása ügyében közölt hivatalos jelentést valamennyi lap kommentár nélkül közli. Egyedül a Neue Tagblatt állapítja meg, hogy a rendőrormeister meggyilkolása miatt alkalmazott retorziókból a cseh tömegek meggyőződhetnek arról, hogy nem jó a titokban való uszításnak felülni. Kladnóban sok a kommunista és a marxista meggyőződésű ember és ezek között már hosszabb

ideje tapasztalható az a németellenes hangulat, amely végül is a gyilkossághoz vezetett.

A késő éjszakai órákban érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a nyomravezető részére kitűzött harmincezer koronás jutalmat százezer csehkoronára emelték fel.

Kladno uccáin egyébként fegyveres járőrök cirkálnak. Az uccakereszteződéseknél gépfegyvereket állítottak fel és csak azokban az uccákban szabad sétálni, amelyeket előzőleg fegyveres német katonaság szállt meg. A mozikat és színházakat katonaság szállta meg.

Mint a késő éjszakai órákban jelentik Kladnóból,

Kladno városára a német hatóságok 50 ezer csehkorona pénz bírságot vetettek ki a gyilkossággal kapcsolatban, azzal, hogy a cseh munkásságot nem szabad megterhelni vele.

A szigorú korlátozási rendeletek közé tartozik, hogy este nyolc órától hajnali öt óráig senkinek sem szabad a város uccáin tartózkodnia. Kivételt képeznek azok, akik bizonyítani tudják, hogy munkahelyükről jönnek, vagy éppen oda készülnek. A hatóságok falragaszok utján közlik, hogy azokat, akik a gyilkos személyéről tud

nak valamit, vagy ismerik a gyilkost, látták őt szemtanúi voltak a gyilkosságnak, nyomravezető adatok birtokában vannak, vagy a legkisebb gyanus jelről tudnak és ezt tagadják.

ott a helyszínen agyonlövők.

A hatóságok egyébként szombat este nyolc óráig adtak haladékot Kladno városának a gyilkosság tettesének felderítésére. Amennyiben ez nem történik meg, úgy újabb súlyos rendszabályokat léptetnek életbe.

Gusti tanár meghívta Romániába Rooseveltnél elnök édesanyját

Newyork. (Rador.) Rooseveltnél Delano Sarra asszony, az Unió elnökének édesanyja pénteken délelőtt ebédet látta vendégül Hyde-parkbeli lakásán Gusti Dimitrie professzort, a világkiállítás román pavillonjának kormánybiztosát és feleségét. Az ebéden Gusti professzor a román koronarend nagykeresztjét nyújtotta át az elnök édesanyjának, aki meghatott szavakkal köszönte meg és kérte a professzort, tolmácsolja köszönetét Öfelsége II. Carol királynak. Kijelentette, hogy a megtisztelő kitüntetés már a legközelebbi alkalommal az angol uralkodópár Hyde-parkban történő látogatásánál viselni fogja. Gusti professzor ez alkalommal hivatalosan meghívta Romániába az elnök édesanyját.

A „Jour“ jelentése szerint Jugoszláviának a Népszövetségből való kilépéséről folytak tárgyalások

Berlin. Pál jugoszláv régensherceg és kísérete tegnap este 22 óra 30 perckor elindult Belgrádba. Göring porosz miniszterelnök és felesége bucsuztatták a karnhalli pályaudvaron a távozó vendégeket. Utban a pályaudvar felé rohamosztagos alakulatok tartották fenn a rendet.

A Jour jelentése szerint a német külpolitika újabban arról a sikerről számolhat be, hogy Jugoszláviát sikerült rávenni a Népszövetségből való kilépésre. A jugoszláv kormány állítólag ezt a szándékát már a jövőhét folyamán hivatalosan be is fogja jelenteni. Más hírforrásokból szerzett értesülés szerint Jugoszláviának a Népszövetségből való kilépését nem lehet befejezett ténynek tekinteni, sokkal valószínűbb, hogy a legközelebbi külpolitikai esemény Spanyolországnak a tengelyállamokhoz való csatlakozása lesz.

Római politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy Jugoszlávia lecsatlakozik az antikomintern blokkhoz. A jugoszláv kormány ezt a lépést megelőzően tisztázni fogja Magyarországgal való helyzetét és ennek megtörténte után magyar-jugoszláv szerződés megkötésére kerülhet sor. Ennek befejezésével sor kerül azután egy olyan nyilatkozatra, mely szerint Jugoszlávia az antikomintern blokkhoz tartozó államok közé tartozandóságát fogja bejelenteni.

Szombaton Isztambulba érkezik Gafencu külügyminiszter

Istanbul. Gafencu külügyminiszter szombaton a Dacia fedélzetén Isztambulba érkezik.

A Thetis katasztrófája miatt lemond az angol admirális első lordja

London. A Daily Herald értesülése szerint Stanhope az angol admirális első lordja a Thetis katasztrófájával kapcsolatos vizsgálat után lemond. Ezzel kapcsolatosan arról is beszéltek, hogy az angol kormány összetételében más változások is lesznek.

Stanhope az angol alsóházban kijelentette, hogy a Thetis tengeraltjáró kimenéséről le kell mondani, mert a rögzítő láncok és drótkötelek már több ízben elszakadtak.

Londonban tartják meg az 1944. évi olimpiaszt

London. Az olimpiai bizottság mai ülésén elhatározta, hogy az 1944. évi olimpiaszt Londonban rendezik meg.